

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (LETO) XXX (24)

No. (štev.) 14

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

8. aprila 1971

Naš program je vstajenje

Krščanska misel vstajenja ni samo verski simbol, ampak je res dejanska podlaga za upravičeno upanje v boljše prihodnost vseh stiskanih, zatiranih, krivično okrnjenih v osnovnih človeških pravicah. Verska vstajenska misel nam daje povod, da mislimo ob tem tudi na vstajenje naroda kot celote, posebno v času suženjstva, ki ga je komunizem s silo uveljavil kot državni sistem. Ne samo posamezniki, ne samo narodna osužnjena matična večina, ampak tudi po svetu podrobne enote in manjšine imajo vso pravico, da zahtevajo in upajo v vstajenje svobode, v kateri so bili rojeni na narodnem ozemlju, pa so ga morali prav zaradi svobode zapustiti, da se rešijo suženjstva. To ni bil sramotni beg, umikanje, ni bilo ponižujoče izročanje orožja. Po tolikih letih tujske svobode nimamo dolžnosti sami sebe poniževati in si dopovedovati, da smo bežali iz strahu. Ne samo, da Bog od človeka ne zahteva vedno mučeništva in smrti. Tudi če bi bežali samo zaradi tega, da si rešimo življenje — ali ni to naravni nagon, ki ga je isti Bog položil ne samo v človeka, ampak v vse žive stvari? Ovece na planini se pred bližajočo nevihto gnetejo druga k drugi, da se bolj zavarujejo; živina se pred naraščajočo reko umika vedno bolj v dolino in podobno je pri vseh živalih. To imenujemo naravni nagon po ohranitvi življenja. In človek, misleča žival, naj bi se brez premisleka predal v smrt? Oboje je potrebno. Pričevanje mrtvih in živih. Naši padli bodo za vedno ostali v zgodovini zgovorne priče krivične smrti, sprejete prav zaradi vere v svoje vstajenje in v vstajenje svobode. Živi pa tako nadaljujejo poslanstvo, ki je bilo do smrti padlih obojnim skupno, da pričujejo o resnici vsem, ki so jo pripravljeni poslušati, spoznati in sprejeti.

Vstajenje ni samo simbol. Tudi ni podlaga samo upanju v zopetno svobodo. Vsaka Velika noč je opomin tudi k dolžnosti, ki jo imamo vsi, izseljenci in svobode željni Slovenci na domačem ozemlju, da pripravljamo vstajenje naroda k polni svobodi, saj imamo do te naravno pravico. Izseljenci smo kot posamezniki ali posamezne skupine res svobodni. A kot narod, kot celota, smo še vedno v suženjstvu totalitarnega komunističnega režima. Tega dejstva nobeno drugo dejstvo ali posrečena diplomatska poteza z njihove strani ne more spremeniti. Tako kot pravimo, da imamo v posesti resnico, tako smemo reči, da je prava vstajenska misel last vernih svobodnjakov. Svoboda je last vseh ljudi nasproti vsakršnemu zatiranju. Krščanska misel vstajenja v primeri s komunizmom pa je svojska krščanska nauka. Verujemo v vstajenje in večno življenje, komunizem kot nauk pa to zanika. Brez vere v Boga in brez vsestranske svobode pa ne more biti govora o vstajenju. Komunizem skruni vstajensko misel, če si jo prisvaja. Če je njegov cilj revolucija, diktatura, ustrahovanje, zanikanje ali krčenje popolne verske, politične, kulturne in gospodarske svobode, potem komunizem sme govoriti o drhalski vstaji, ne pa o vstajenju k lepšemu življenju. V njihov nauk lahko verjame en rod, morda tudi še drugi rod, ker so ga izvotlili in pustili praznega. A nekoč mora spet prevladati nad suženjstvom pristna misel o pravem vstajenju k popolni svobodi. O tem nas prepričuje in spodbuja Balantič v pesmi o „Svobodi“: „Razumeš? Saj neke pač more biti, — vem, da umiraš tudi ti po njej —“.

Pripravljati vstajenje nove svobode naroda: to je tisto lepo in težko poslanstvo vseh, ki so iz ljubezni do prave svobode ostali mrtvi doma ali živi v tujini. Mrtvi ne morejo več zgrešiti tega poslanstva. Živi pa smo v nevarnosti, da zaradi preobilne svobode in blagostanja pozabimo na to svoje poslanstvo in dolžnost. Naš program je vstajenje. Kristus je vstal od mrtvih z božjo močjo. Nobeno vstajenje v krščanskem pomenu, vstajenje k svobodi vere in življenja ni možno brez božje

Lesorez:
I. Bukovec

Vsem naročnikom, bralcem in prijateljem, ter vsem Slovincem po svetu in doma, želimo blagoslovljene praznike Kristusovega Vstajenja!

Svobodne Slovenija

DAJ BOG, DA BI SE MOTILI

Temeljni nauk komunizma je pri vseh komunističnih strankah na svetu isti. Nekateri partiji sicer debatirajo — včasih tudi kritično — o Marxovem nauku; drugi so se odpovedali Stalinu, zopet drugi so položili v arhiv Hruščeva. Neosporavna pa je ostala pri komunistih vseh zvrsti Leninova razlaga komunističnega nauka. To velja tudi za jugoslovanske komuniste, ki naj bi šli v nekaterih stvarih svojo pot. V odnosu do vere in Cerkve je bil Lenin dosleden in brezkompromisen. Kako je gledal na odnos komunističnega nauka do Cerkve in vere?

Nekaj citatov iz njegovih del in citat leninistične fronte: „Vsaka verska misel, sleherna misel na Boga, ce-

moči. Orožje samo rodi spet novo gorje. Z vero v Kristusovo vstajenje, v upanju v svoje vstajenje k „onostranski sreči“ in v ljubezni do zopetne popolne svobode naroda, združimo bo pomoč in svojo nepopustljivo voljo, da bi se čimprej uresničil program vstajenja k trajni svobodi našega naroda.

J. Re.

lo „ljubimkanje“ s tako mislijo je ne izrekljiva nizkotnost... najbolj nevarna zvrst nizkotnosti, najgusnejša zvrst „okuženja“. Milijoni grehov, umazanih dejanj, nasilja in telesnega okuženja... so dosti manj nevarni kot najhujša misel na nekega Boga, olepotičenega z najlepšimi ideološkimi okraski.“ (Lenin, Zbrana dela, zv. 35, str. 88-90)

„Vera naj bo zasebna zadeva v pogledu na državo, nikakor pa ne more biti zasebna zadeva v pogledu na našo stranko... Ideološki boj ni zasebno vrašanje, temveč splošna zadeva stranke in proletariata.“ (Lenin, Zbrana dela, zv. 10, str. 66)

„Zmaga socializma ni mogoča brez zmage nad nevednostjo in mračnjastvom, zavitim v obliko verskega prepričanja med delavskim razredom, in zmaga nad verskim prepričanjem ni mogoča brez zmage socializma.“ (Herman Scheler, „Delovanje marksističnega leninistične fronte v pogledu na vero. Založba Dietz, Vzh. Berlin, 1957, str. 25-26)

Ni nam znano, da bi se jugoslovanski komunisti odrekli Leninovemu nau-

El comunismo no es solución

Cada vez más a menudo podemos encontrarnos con personas, convencidas que el socialismo representa una solución para América latina. Y muchas de ellas, con la misma facilidad, abrazan la doctrina comunista.

A todos ellos, y a otros, que parecen dudar, van dirigidas las palabras de Joaquín Balaguer, presidente de la República Dominicana, país que ha sufrido mucho a causa del comunismo. Balaguer dijo la semana pasada entre otras cosas lo siguiente:

“Si yo me hallara convencido que la adopción del comunismo traería bienestar a la mayoría del pueblo, sería el primero en abrazarme a ese credo de muerte y exterminio. Pero ¡ah! señores, qué dura sería la suerte del pueblo dominicano y qué negra se pondría la situación de nuestros pobres si la creencia en Dios se extinguiera de pronto en la conciencia nacional corrompida o desintegrada.”

ku glede odnosa komunizma do Cerkve in vere. Tudi nam ni znano, da bi pri njih bil napravljen kakršenkoli poizkus premika, ki bi kazal na to, da se jugoslovanski komunisti oddaljujejo od Leninovega nauka.

Komunizem uspeva najbolj v časih zmed in nejasnosti pojmov. Pred vsem pa tedaj, kadar svoje nasprotnike številka 1, to je kristjane, pripelje tako daleč, da se pripravijo med neboj, kaj je komunizem, kakšni so njegovi nameni, razpravljajo o tem, da se je spremenil itd. Kadar komunisti med katoličane in kristjane sploh zanesejo tako zmedo, vedno izrabijo čas zmede za utrjevanje svojih položajev. Tako je bilo med revolucijo in podobno je danes.

V času današnje zmede je jugoslovanski komunizem zašel na eni strani v težave, ki kažejo na poraz, na drugi strani pa hoče predstavnik jugoslovanskega komunizma Tito igrati vidno vlogo pri reševanju svetovnih problemov. Da je bila pri takem stanju Titova želja, da bi bil sprejet pri sv. Očetu, s komunističnega vidika razumljiva, ne dvomimo. Zato je Tito tako vztrajal pri tem in končno uspel. Oblekel je frak, vzel v roke cilindar, natknil odlikovanja in bil sprejet v privatni avdienci pri papežu, kjer je prebral pozdravni nagovor, katerega je popreje dal v odobritev papežu.

Odmev tega dogodka je bil v svetu različen. Niti pri komunistih ne gledajo nanj vsi enako. Kaj šele katoliški svet. Med tistimi, ki je skušal z vso dobrohotnostjo s stališča Cerkve, vere in papeževega ugleda braniti Titov sprejem, je bil tudi Katoliški glas v Gorici, ki je že popreje prikazal Titovo avdienco pri papežu kot pozitiven dogodek. Neposredno pred obiskom pa je v številki z dne 25. marca t. l. temu obisku posvetil uvodnik. Ker so v njem zbrane misli, ki jih v obrambo Titovega sprejema navajajo tudi drugi, je prav, da jih poznamo.

Med drugim pravi pisec v navedenem Katoliškem Glasu:

„Pozdravili smo Titov obisk v Vatikanu ne iz kapitulantstva pred jugoslovanskim režimom, temveč ker smo verjeli, da je spričo nove cerkvene politike jugoslovanske partije potrebno tudi novo zadržanje slovenskih katoličanov do te politike.

V tem daje zgled vatikanska diplomacija, pa tudi katoličani v Jugoslaviji sami s cerkveno hierarhijo na čelu. Slovenski demokratični politiki imajo svoje gledanje na jugoslovanski režim in to po pravici. Toda eno je politični režim, drugo je svoboda vere. Glede tega je Zveza jugoslovanskih komunistov napravila določene premike na boljše, kakor bi jih svoj čas zaman upali. To je vzela na znanje jugoslovanska Cerkve in to moramo vzeti na znanje tudi slovenski katoličani v zamejstvu.

Zaradi tega ne moremo danes pisati o razmerah v Jugoslaviji, kot smo pisali okrog leta 1950 in zavzemati do komunističnega jugoslovanskega režima istega odklonilnega stališča kot takrat. Bilo bi nepošteno. V priznanju teh pozitivnih premikov smo pozdravili Titov obisk v Vatikanu takrat in ga pozdravljamo tudi danes.

Toda znova ponavljamo: s tem ne trdimo, da so vsi problemi med Cerkvijo in državo v Jugoslaviji rešeni, da tam katoliška Cerkve uživa polno svobodo. Gre še vedno za enopartijski režim, ki hoče usmerjati celotno življenje državljanov. Zato poleg svojih, ne

dopušča drugih organiziranih skupin. V tem oziru Cerkve ne uživa tistih svoboščin, ki ji pritičejo kot suvereni družbi. Drugi Vatikanski koncil uči glede tega: K verski svobodi spada pravica, da se morejo ljudje po nagibih svojega verskega čuta svobodno shajati in ustanavljati vzgojna, kulturna, dobrodelna in socialna združenja.

Tega v Jugoslaviji še zmeraj ni. Kljub temu pa jugoslovanski režim priznava Cerkvi toliko svoboščin, da je sveti Oče Pavel VI. imel za primerno, da je sklenil znani sporazum z beograjsko vlado in da bo sedaj sprejel jugoslovanskega predsednika v posebni avdienci. Vse to v upanju, da se bo proces reševanja odnosov med Cerkvijo in državo v Jugoslaviji povoljno razvijal še dalje, kot kažejo znaki.

V to upamo mi.

To naše upanje pa ne pomeni, da odobravamo zločine, ki sta jih slovenska partija in OF zagrešili nad domačimi nasprotniki med revolucijo in po končani vojni. O tem smo že povedali: Dejstva ostanejo dejstva. Toda zgodovinska dejstva nas ne smejo ovirati, da bi ne iskali boljših in novih perspektiv za prihodnost.“

Tako Katoliški Glas z dne 25. marca tega leta. Priznamo, da so piščeve želje, da bi Cerkve v Jugoslaviji prišla do boljšega položaja, iskrene. Priznamo, tudi, da tako pisec kakor list sam jasno gledata na komunizem. Mi bi k mislim v Katoliškem Glasu dodali le to:

Močno dvomimo, da bi imela to pot vatikanska diplomacija srečo pri utrjevanju ugleda sv. Stole. Vemo sicer, da je naredila uslugo nekaterim velešilam in državnikom, ki vidijo v dviganju ugleda Tita lažjo rešitev svojih in svetovnih zamotanih problemov. Ne moremo se pa sprijazniti s tem, da bi bila prav vatikanska diplomacija poklicana, da dviga ugled Tita. Res je, da bo ta korak vatikanske diplomacije postavila na pravo mesto šele zgodovina. Trdimo pa že danes lahko, da je bil sprejem Tita pri svetem Očetu, četudi le v privatni avdienci, vse prej kot spodbuda, da bi katoličan žrtvoval vse v obrambi vere in Cerkve proti tistim ki hočejo vero zatreti in Cerkve uničiti.

Če bi Tito res imel namen dati Cerkvi v Jugoslaviji, in njenim vernikom, svobodo, zakaj ne bi mogel tega storiti, ne da bi tako vztrajal na obisku pri papežu?

Ko je prišel Hitler, ki ni bil nič manjši nasprotnik Cerkve in vere, leta 1938 v Rim, je bilo vse mesto razsvetl件eno, le Vatikan je bil po odločbi tedanjega papeža Pija XI. zatemnjen.

Oktober 1950 je Vatikan objavil, koliko je bilo za železno zaveso duhovnikov pomorjenih ali v koncentracijskih taboriščih. Številke gredo v desetisoče. Glede Jugoslavije je objavil Vatikan: „1954 duhovnikov pomorjenih in po taboriščih, od teh 196 brez sodbe in 32 po sodbi pred ljudskim sodiščem.“

Vodja jugoslovanskega komunizma, Tito, je bil sprejet pri papežu Pavlu VI. Mnenja smo, da je ta sprejem prinesel več koristi jugoslovanskemu komunizmu, kot Cerkvi v Jugoslaviji in njenim vernikom. Tudi mednarodna komunistična propaganda je dobila močno orožje.

Daj Bog, da bi ne bilo tako. Nič nas ne bo sram priznati, da smo se zmotili, če bo šel razvoj drugače, kot ga vidimo danes.

M. S.

PET UR MONOLOGA

NAČRTI BREŽNJEVA

Leonid Brežnev je imel na 24. kongresu sovjetske komunistične partije v Moskvi, kot njen glavni tajnik, dolgovozen govor. Govoril je o notranjih in zunanjih problemih ZSSR, ki so se nagrmadili predvsem v zadnjih mesecih, zlasti v njenih odnosih s sateliti, in s svobodnim svetom.

Po zunanji obliki je bil govor več ali manj pomirjalen, toda vsebinsko je običajen in enostranski. Brežnev je spet govoril, da si ZSSR želi „dokončne priznanja“ teritorialnih sprememb, ki so nastale v Evropi po drugi svetovni vojni, kar se pravi odobritve razdelitve Nemčije in Evrope za stalno. Brežnev je v govoru tudi povedal, da si ZSSR „želi razpusta Varšavskega pakta in NATO“ in „zaprtja tujih oporišč“, kar pomeni, naj bi ameriški vojaški oddelki odšli domov, sovjetska Rdeča armada pa bi ostala edina odločilna vojaška sila na pragu Evrope.

Sovjetska KP tudi hoče „odpraviti zadnjih kolonialnih režimov“, kar bi se reklo končno uničenje svobodnih zahodnih gospodarskih in socialnih sistemov, da bi tako ostal edini gospodar sveta nov komunistični imperij, ki si ga je Moskva ustvarila po drugi svetovni vojni.

„Slovesno izjavljamo“, je dejal Brežnev, „da se bo ZSSR v svojem izvajanju politike miru in prijateljstva med narodi še naprej odločno borila proti imperializmu in bo odločno nastopala proti slehernim zlobnim načrtom in poskusom napadalcev.“

Prestavljeno v načelo marksizma-leninizma, to pomeni da ZSSR izvaja

politiko miru in prijateljstva v Indokini, na Bližnjem vzhodu in na Kubi, medtem ko ZDA prav na teh področjih izvajajo politiko napadalnosti, prevratnosti in imperializma.

Monolog Brežneva je trajal pet ur, tako da je bila to spet ena najbolj dolgočasnih sej 24. kongresa partije. Naštevati je nato vrsto držav, s katerimi si želi ZSSR imeti dobre odnose (kar pomeni, da jih doslej nima), in sicer med drugimi ZDA, Jugoslavijo in Kitajsko ter Zahodno Nemčijo. Nadalje je spet govoril o nuklearnih razorožitvi, o prepovedi uporabe nuklearnega, kemičnega in biološkega orožja, o zmanjšanju oboroževanja, o področjih, ki naj bi bila svobodna nuklearnega orožja in o splošnem sodelovanju med državami — kar bi bilo zelo lepo, če ti predlogi ne bi prihajali iz ust glavnega tajnika sovjetske KP.

Najtežja naloga, ki si jo je, kakor kaže, zastavil Brežnev, je pridobiti organizirati okroglo mizo, pri kateri bi se razgovarjali o omejitvi atomskega oboroževanja tudi Kitajci iz Pekinga. V praktičnost take konference atomskih velesil dvomijo tudi v Washingtonu, nočejo pa, da bi Moskva žela vsaj propagandne uspehe s svojim predlogom.

Brežnev prav tako ni pozabil na vse-evropsko varnostno konferenco, s katero naj bi ZSSR dobila spet dominanten položaj v Evropi. Zahodne sile organiziranje te konference zavlačujejo že dolge mesece, ker si želijo, da bi končno šla v pozabo. Dokler bo v Moskvi vladal komunistični režim, Evropa ne bo varna.

Izraelske zahteve

SOVJETSKI NAČRT

Egipt, ZSSR in deloma tudi ZDA so v minulih tednih močno pritiskali na Izrael, da bi pristal na odprtje suezskega prekopa in na delen umik s področij, ki jih je izraelska vojska zasedla v arabsko-izraelski vojski leta 1967. Izrael se tem zahtevam upira, zlasti ker Egipt ni hotel podaljšati premirja.

Eno najodločnejših izjav je v tej smeri dala izraelska predsednica na kongresu tkim. izraelske združene laburistične stranke v Jeruzalemu.

Golda Meir je izjavila, da bo „Izrael pristal na odprtje prekopa za vse države, vključno Izrael, toda nikogar naj ne čudi izraelska zavrnitev tega predloga, dokler bo vezan na pogoi umika izraelske vojske iz Sinaja in iz Gaze.“

(Strankinega kongresa se je udeležilo nad 3000 delegatov, ki so sprejemali Goldine izjave z bučnim odobravanjem. „Sadatov načrt“, je dejala predsednica, „predstavlja pritisk na Izrael, da bi pristal na odprtje prekopa v okviru politične rešitve, ki bi bila v prid izključno Egiptu. In ta načrt tudi

ni egiptovski, temveč sovjetski.“

Meir je tudi izjavila, da postaja vedno bolj jasno, da Egipčani mislijo, da jim mora Izrael dati odškodnino za ponovno odprtje prekopa, ki so ga bili sami zaprli. „Če je predlog, ki je bil objavljen v časopisu, v resnici Sadatov, potem to nikakor ne more predstavljati temelja za kakršen koli sporazum z Izraelom. Izrael je še vedno pripravljen pogajati se za odprtje prekopa za vse države. Ta pogajanja se morejo voditi celo ločeno od drugih problemov tega področja, toda nikakor ne, dokler traja grožnja vojaškega napada iz Egipta“, je poudarila Meir.

Predsednica je tudi izjavila, da danes že ves svet pozna izraelske zahteve. „Vsi, ki pravijo, da ne vedo, katere so naše temeljne teritorialne zahteve, dokazujejo, da jih ne morejo priznati, ne da da zanje ne bi vedeli. Izrael stoji na stališču, da je Jeruzalem prestolnica države in da bo ostal nedeljiv. Stojeno bo vse, da bodo zaščiteni sveti kraji za vse veroizpovedi, ki imajo tu svoja svetišča, kamor bo vsem zago-

Mednarodni teden

Medtem, ko je bil v Moskvi 24. kongres sovjetske KP in je jugoslovanski komunistični diktator Tito obiskoval Italijo in Vatikan, ter se je v Vzhodnem Pakistanu odigrala krvava državljanska vojna, je v ZDA rezultat procesa proti častniku Calleyu, obtoženemu pobja civilistov v vietnamski vasi My Lai, sprožil plaz nezadovoljstva nad izrečeno obsodbo dosmrtnega prisilnega dela. V proces se je vmešal nazadnje še predsednik Nixon sam, ki je vsled pritiska ameriškega javnega mnjenja osvobodil Calleya pripora, dokler še trajajo razni legalni postopki, ki se lahko vlečejo leta. Calley je na koncu procesa izjavil, da je smatral zaščito življenj ameriških vojakov za svojo prvo dolžnost.

Doslej pa še nobenega komunista, ki so resnični zločinci in ki ima na vesti na tisoče človeških življenj (med njimi so tudi Tito in drugi jugoslovanski komunisti), ni dosegla roka pravice na tem svetu.

Na latinskem delu ameriškega kontinenta v razvoju prednjači Brazilija, kjer se je vojaški vladi doslej posrečilo obdržati videz demokratičnosti z ohranitvijo dveh strank in kongresa, sedaj pa je dovolila ustanoviti še tretjo stranko, ki jo vodi bivši brazilski podpredsednik Pedro Aleixo. Njen program je umirjen s poudarkom na ohranitvi osnovnih človeških pravic. Brazilci imajo sedaj tri možnosti izbire.

V Hondurasu je na volitvah minulo nedeljo zmagal vladni kandidat, ki pa si je v parlamentu po dogovoru z opozicijo razdelil sedeže. Veliko volilcev se volitev ni udeležilo. V Ekvadorju se je predsedniku Velazcu Ibarri spet posrečilo prestat poskus vojaškega udara, v čilu pa je rezultat občinskih volitev izpadel po željah marksista Allendeja. Njegova koalicija je dobila več glasov, kakor na predsedniških volitvah, krščanski demokrati pa so kot samostojna stranka prekosili vse ostale stranke in skupine. V Urugvaju komunistični gverilci nadaljujejo s svojim terorjem in so že drugič ugrabili predsednikovega prijatelja Reverbela. Pacheco Areco ohranja mirne živce. Države ob Río de la Plata skrbno zasledujejo razvoj v Orientalni republiki.

tovljen prost prihod. Izrael je vsak trenutek pripravljen na dokončen sporazum s krščanskimi in muslimanskimi verskimi predstavniki. Problem meje med Izraelom in Jordanom je zadeva obeh držav, ne drugih sosedov. Izrael smatra, da je reka Jordan edina naravna meja med obema državama, čez katero jordanjski vojski ne bo dovoljeno prestopati proti zahodu.“

Na Bližnjem vzhodu je položaj spet očitno na mrtvi točki. Opazovalci po pravici smatrajo to področje za eno od tistih, kjer si ZDA in ZSSR stojita nasproti skoro direktno, brez posrednikov.

MLADINA V EVROPI

Najprej o mladini v Evropi. Poznata nordijsko Evropo in Nemčijo. Kar se tiče skandinavskih držav, Danske in severne Nemčije, so tako razbohotene vse mogoče moralne in človeške perversnosti, da bo vse to, po njihovem mnenju, propadlo v prah zaradi razbrzdanosti. Južna Nemčija je glede tega za spoznanje boljša. Kaj pa v Sloveniji? Ni tako hudo kot na švedskem, čeprav je tudi veliko pokvarjenosti. Ali je res Slovenija na drugem mestu na svetu po številu samomorov? Odgovor: ne druga, prva. Kako so na splošno ljudje v Sloveniji? Komunizem in materializem sta jih razoselila. Ljudje imajo zamazane oči in so na splošno v neki apatiji. Mladina je prazna. So pa seveda povsod izjeme, ki so ponekod zelo zanimive in važne.

DOMOBRAHCI

Opoldne smo šli na kosilo v znano restavracijo, kjer sta lahko jedla tukajšnje „parrillado“. Tam smo potem nadaljevali celo popoldne v živahnem pogovoru in pripovedovanju.

Vprašal sem jih, kaj vesta o domobrancih in o poboju dvanajsttisočev. Za poboje v Kočevskem Rogu sta vedela, podrobnosti o medvojni dobi pa ne dosti, čeprav je eden od njiju še kot študent srednje tehnične šole predsedal ure in ure po knjižnicah in prebiral

Kdor zakriva pregrešek, išče ljubezni, kdor pa dalje pripoveduje, razdvaja prijatelje.

Sveto pismo, Knjiga pregovorov, 17, 9.

Dvojnost tragedije

Pred nedavnim je izšla na švedskem knjiga Olov Enquista, ki bo med drugim tudi podana v filmu. Knjiga obdeluje za Slovence silno zanimiv in poučen dogodek, in sicer opisuje v vseh podrobnostih prisilno vrnitev nemških vojakov — Baltijcev v ZSSR. V začetku maja 1945, torej istočasno kot domobranci, je 146 Baltijcev, ki so se bojevali kot nemška elitna trupa-legionari proti Sovjetom, pribežalo na Švedsko. Slučaj je v toliko podoben našemu, ker naj bi se po jalski pogodbi taki vojaki vrnil od koder so pribežali odnosno v njihove matične države v tem slučaju Sovjetske Baltijske države. Po videzu je bil ta slučaj jasen glede upravičenosti vrnitve, kar pri domobrancih še zdaleka ni bilo tako enostavno. Švedi, ki so med drugim med vojno dali Nemcem na razpelo transport preko svojega ozemlja in ki nikakor nimajo legitimacije razsojati kdo je sodeloval z Nemci, ali danes kdo ima prav v Vietnamu itd., so te ljudi 25. januarja 1946 s silo vrnil Sovjetom.

Najbolj poučno je sedaj primerjati usodo teh nemških baltijskih legionarjev s slovenskimi domobranci. Kot pre-dobro vemo, in kot zdaj ne moremo mi, tudi bodoče slovenske generacije ne bodo pozabile, je padlo v masovne grobove brez zaslišanja in še manj kake sodbe preko 10.000 domobrancev. No in kaj se je zgodilo z omenjenimi Baltijci?

Po kratkem bivanju v taborišču je bilo 118 teh ljudi spuščenih domov, 27 je bilo obsojenih na prisilno delo in eden je bil obsojen na smrt. Glede usode vsakega posameznika se je napravila točna preiskava, tako da je izključena vsaka pomota glede usode omenjenih legionarjev.

V tem dvojnem, kaj različnem načinu postopanja vidimo, da so slovenski komunisti v nekaterih primerih izvajali nad slovenskim narodom še hujša grozodejstva, kot pa so jih sovjetski oblastniki nad svojimi narodi. Sicer so tako sovjetski „učitelji“ kakor jugoslovanski „učenci“ v zločinih in pokoljih prenešetokrat kar tekmovali med seboj.

Zilja

Iz življenja in dogajanja v Argentini

POLITIČNI ČAS

Dobro je še javnosti v spominu razdelitev revolucionarne dobe na tri obdobja (tukaj so jim rekli tudi „časi“), v katerih naj bi se revolucionarno delo izpeljalo: najprej gospodarsko obdobje, kateremu bi sledilo socialno obdobje, nato pa šele politično obdobje. Ta prvotni načrt se je, v hitro menjajočih dogodkih, nekoliko spremenil, in končno pozabil. Da se tega spomnimo je dobro, da bomo bolje razumeli celoten razvoj dogodkov.

Zadnje dni je namreč vlada razglasila več važnih ukrepov. Najprej je povernila svobodo, teroj legalizirala politične stranke, ki jih je vlada argentinske revolucije pod generalom Onganijem razpustila in prepovedala. Strankam je bilo zagotovljeno, da se jim ob priliki vrne vse imetje, ki jim ga je država ob prepovedi zaplenila.

Kot vidimo je to bistveno drugačno gledanje kot v prvi dobi Revolucije. Čeprav se je takrat poudarjalo, da se stare stranke in „preživeli“ politiki ne bodo vrnil, je sedaj prav to na dnevnem redu. Večinoma iste osebe, ki so vodile politično življenje za časa Iljevega padca, stopajo sedaj ponovno na politično pozornico. Se je torej kaj spremenilo?

Delno pač. Okoli dokumenta „La hora del pueblo“ so se zbrali peronisti, ljudski radikalni in še nekatere manjše stranke. To skupino imenujejo „de

snčarsko“. Obstaja pa tudi levičarska fronta, ki se zbira okrog „Argentinskega srečanja“. Vlada torej smatra, tako menijo opazovalci, da je s tem zaključen proces „atomizacije“ (pri zadnjih volitvah je nastopilo ok. 200 strank), ki je onemogočalo vsako resno politično delo. V velike skupine združene stranke, da bodo dale učinkovitost in stabilnost bodočim vladam.

Nekoliko pozneje je vlada objavila tudi razdobje, ki ga bo „normalizacija“ zahtevala. Do prehoda v ustavno dobo bo poteklo največ tri leta.

Kako ljudje reagirajo na te dogodke? Tisti, ki so v kaki stranki, so vse-kakor zadovoljni mnogi pa ugovarjajo, češ, zopet bodo prišli na površje tisti, ki so že mnogokrat dokazali, da niso kaj veliko zmogni. Večina pa je apatična, se mnogo ne zanima, in živi bolj v vsakdanjih problemih. Ti so zlasti draginja, pomanjkanje mesa, in pa povišice, ki nočejo in nočejo priti.

Medtem je notranji minister Mor Roig že povabil na razgovor več predstavnikov raznih strank. Mnoge so se odzvale. Dotlej so bili sprejeti ljudski radikalni (katerim Mor Roig sam pripada); peronisti, ki jim v Argentini načeljuje „osebni delegat“ Paladino, pa so odgovorili, da morajo za to dobiti predhodno dovoljenje Perona. Aval iz Španije za razgovore s sedanjo vlado namreč še ni prišel. Zadnje čase pošte kaj slabo delujejo.

Srečanje

Buenosaireska Mladinska vez je v svoji letošnji aprilski številki objavila izpod peresa A. F. članek pod zgornjim naslovom, ki ga zaradi aktualnosti skoraj v celoti ponatiskujemo našim bralcem v Argentini in širom sveta. Podnaslove smo vstavili v uredništvu.

Las tardencias de Buenos Aires tienen ese qué se yo... viste?... Salgo de casa por Arenales... grem nekaj blokov peš... potem podzemsko. Znajdem se pred Glavno pošto. Srečam se s prijateljem Slovincem. Vstopiva. Kupim znamke. Potem greva k stranski mizi, da jih nalepiva. Prijatelj se je razgledoval po ljudeh in naenkrat zasiljal tujo govorico. Prisluhlj je. Zdelo se mu je, kot da je slišal nekaj slovenskih besed, a je bil naglas tako čuden... Bila sta mlada fanta. Morda sta Hrvata, ali Srba, morda Slovaka. Svet je danes tako majhen...

Pa se je okorajžil, se jima približal in vprašal: „¿Ustedes son Yugoslavos?“ A onadva: „Ne, sva Slovenca!“ Res, svet je majhen. Bila sta štajerca. Od tod za naju, ki sva buenosaireske ljubljanske srajce, čuden naglas. Po prvih izmenjanih stavkih je eden dejal: „Vidva sta rojena v Sloveniji, kajne?“

„Ne, eden v Italiji, drugi pa v Argentini.“ Nista se mogla načuditi njeni tekoči slovenščini.

Potem so prišli pogovori. Povedala sta, da delata na ladji neke nordijske evropske države, ki je za nekaj dni v tukajšnjem pristanišču. Eden živi že

šest let izven Slovenije, drugi pa dve. Oba okoli petindvajset let, delata vtis duševno zdravih in resnih ljudi, čeprav smo kmalu izvedeli za njihove bolečine.

Ker se je večerilo, sem se jaz poslovil in smo se zmenili, da se drugi dan (k sreči sobota) dobimo že zjutraj. Moj prijatelj pa jih je peljal v neki naš slovenski dom, kjer je slučajno bila zadnja skušnja neke slovenske ljudske igre. Tam sta spoznala več mladih ljudi in se z njimi pogovarjala. Nista se mogla načuditi, da najdeta otok pravega slovenstva čisto na drugem koncu sveta.

V soboto zjutraj smo se spet kot doménjeno srečali. Ker sta v prvi vrsti izrazila željo po slovenskih knjigah, smo se napotili v slovensko agencijo Emona in tam smo doživeli prvo veselo presenečenje: v prvi vrsti sta vprašala po Balantiču. Drugo presenečenje: Med izbiranjem knjig (slovenskih klasičnih pa tudi emigrantskih del) sta videla Karla Mauserja. Na ozarhu in takoj vzela. Poznata pisateljica; oba sta brala trilogijo Ljudje pod bičem. Končno sta odbrala knjig za dvanajst tisoč starih pesov. Potem smo se pa pogovarjali o vsem mogočem.

„ZAPELJANA STA“

Oni drugi pa je zunaj dve leti. Odslužil je vojaški rok nekeje v Srbiji. Čuti silno domotožje in se bo v kratkem vrnil (on se lahko). Doma ima dva mlajša brata in sedaj čuti veliko odgovornost do njiju, da jima pove, kaj je vse po svetu videl. Pravi: „Saj nista rdeča, samo zapeljana sta in ne mislita z lastno glavo. Povedal jima bom o Slovincih, ki žive po svetu, o zaslobmi, ki jo lahko čutimo v njih. Povedal jima bom o vas, ki sem vas tako nepričakovano našel. Povedal jima bom, da je v svetu mladina, ki misli slovensko, pošteno in svobodno. Če me bodo pri UDBI kaj spraševali, sem že pripravil, kaj jim bom vse povedal; ne bojim se jih nič.“

SLOVENSKA NARODNOST

Poznata ime škofa Rožmana, ampak kot sta rekla, samo kot negativno osebo.

Ko sem jih informiral o „prijaznostih“, ki smo jih bili deležni iz strani jugoambasade, posebno še za časa Strelca, kako je bil ta izgnan, in kako se je potem v Sloveniji ponesrečil, sta rekla, da so na take vrste nesreče navajeni, in sta spomnila na Krajgerjevo nesrečo, ki je bila skrbno pripravljena od partije.

Rekla sta tudi, da Goli otok še vedno eksistira. Več kot zanimivo pa so bile njune izjave, ko smo jih vprašali o slovenski

MILOŠ STARE – PREDSEDNIK NO ZA SLOVENIJO

Narodni odbor za Slovenijo — NO je bil ustanovljen v Ljubljani 29. oktobra 1944 na osnovi pismenega dogovora med Slovensko ljudsko stranko — SLS in Jugoslovansko nacionalno stranko — JNS, ki se je pozneje preimenovala v Slovensko demokratsko stranko — SDS. Za številčno razmerje članov NO, ki pripadajo posameznim strankam, zastopani v NO, je bil sprejet ključ, po katerem je bila sestavljena prva slovenska vlada leta 1918. Poleg tega je bilo dogovorjeno, da predsednika NO določi SLS po predhodnem zaslišanju drugih strank v NO. Podpredsednika pa določijo druge stranke v NO po predhodnem zaslišanju SLS.

Dr. Miha Krek, ki je bil že med vojno izvoljen za načelnika SLS, je bil takoj po vojni izvoljen tudi za predsednika NO in je vršil obe funkciji do svoje smrti.

Po smrti dr. Kreka je glavni tajnik stranke Miloš Stare zastopal stališče, da je v bodoče deliti obe funkciji, tako da načelnik stranke ne bi bil tudi predsednik NO. Ker pa večina članov načelstva stranke Starečevega stališča ni osvojila, ampak je vztrajala na tem, da naj prevzame tudi predsedstvo NO, je kandidaturu sprejel.

Zato je glavni tajnik stranke Jože Melaher pisal predsedniku SDS inž. Ladislavu Bevcu sledeče:

Gospod
Ladislav Bevc, Civ. engineer,
predsednik Slov. dem. stranke — SDS,
Napa, California.

Cleveland, 2. januarja 1971.

Spoštovani gospod predsednik!

Po smrti načelnika stranke Slovenske krščanske demokracije — SLS in predsednika Narodnega odbora za Slovenijo g. dr. Miha Kreka se je moralo najprej preosnovati načelstvo Slovenske krščanske demokracije — SLS. Podpisani sem bil izvoljen za glavnega tajnika.

Kot vršilec te funkcije imam čast in dolžnost, da Vas, gospod predsednik, obvestim, da je načelstvo SKD-SLS z absolutno večino predlagalo g. Miloša Stareta za predsednika Narodnega odbora za Slovenijo.

Ta predlog za imenovanje predsednika Narodnega odbora za Slovenijo Vam sporočam v smislu dogovora o ustanovitvi Narodnega odbora z dne 29. oktobra 1944, točka 2.: „Predsednik NO za Slovenijo je iz vrst SLS, ali oseba, ki jo SLS v tem svojstvu pošlje v Narodni odbor, po predhodnem zaslišanju drugih v Narodnem odboru zastopanih političnih strank.“

V duhu zgoraj citiranega dogovora Vas prosim, gospod predsednik, da mi čimprej sporočite soglasje vodstva Slovenske demokratske stranke — SDS k imenovanju

g. Miloša Stareta za predsednik Narodnega odbora.

Za vse bodoče sodelovanje se Vam, gospod predsednik, že v naprej iskreno zahvaljujem.

Z odličnim spoštovanjem!

Jože Melaher,
glavni tajnik SKD-SLS

Predsednik SDS inž. Bevc je pozval člane izvršnega odbora SDS, da mu pismo sporočijo svoje mnenje.

Nato je inž. Bevc poslal Milošu Staretu sledeče pismo:

Napa, 7. marca 1971.

Gospod
Miloš Stare
predsednik Narodnega odbora
Ramón L. Falón 4158
Buenos Aires

Spoštovani gospod predsednik,

hvaležno potrjujem prejem Vašega pisma z dne 4. februarja z informacijami o nameravanih izjemah v članstvu Narodnega odbora.

Po zaključku pismenega glasovanja v izvršnem odboru Slovenske demokratske stranke mi je čast obvestiti Vas, da SDS soglaša z Vašim imenovanjem predsednikom Narodnega odbora za Slovenijo.

Uporabljam to priliko, da Vam v svojem in v imenu Slovenske demokratske stranke iskreno čestitam k temu imenovanju z željami za vsestransko uspešno vodstvo naše najvišje narodne ustanove.

Prepis tega pisma pošiljam obenem gospodu Jožetu Melaherju. Izvolite sprejeti izraze mojega odličnega spoštovanja in pri srčne pozdrave

Ladislav J. Bevc
46 Arboreo Street
Napa, California 94558
U. S. A.

Tako so bile izpolnjene vse formalnosti o določitvi predsednika NO.

Po prevzemu predsedstva NO je Miloš Stare odstopil kot tajnik te ustanove. S tem je bilo izpraznjeno mesto tajnika, poleg tega pa še dve mesti članov NO, ki pripadata SLS, (dr. Krek

je umrl, dr. Basaj je pa težko obolež). Nezasledeno je bilo tudi eno mesto, s katerim razpolaga SDS, ki je pa to mesto že izpolnila. Mesta, ki pripadajo SLS (tajnik in dva člana), so v glavnem že izpolnjena, ne pa še v celoti. Ko bo to izvedeno, bomo predstavili tako novega tajnika, kakor tudi nove člane NO.

SLOVENSKA SAMOSTOJNOST

Pa sem jih vprašal, če ni ta težnja po samostojnosti zgolj negativnega izvora (nasprotje proti južnjakom). Rekla sta, da ne. Želja po samostojnosti je zelo živa in raste predvsem med študirajočo mladino, ki se skrivoma zbira. Seveda jo navaden morebitni obiskovalec Slovenije ne bo opazil, ker jo je treba iskati in najti. Pravita, da so tudi nekateri v Sloveniji, ki menijo, da smo Slovenci premajhni za samostojno državo. A sta rekla dobesedno: To so sami idioti. Izraz je brez dvoma hud, a kaže na veliko zavzetost. Eden od njih mi je hvalil partizanskega pesnika Kajuhja, ne kot partizana, ker pravi da sploh ni bil komunist, temveč zapeljan idealist. Rekel je: „Beri ga, boš videl, kakšno slovenstvo je v njegovih pesmih. Skoraj se lahko reče, da je bil slovenski nacionalist. Ni čud-

no, da so ga sami partizani likvidirali s strelom v tilnik.“

Slovenci imajo v drugih deželah težave zaradi narodnosti. Ko ga vprašajo, kaj je, vsak nedvomno reče: Slovenec (ne Jugoslovan). Zato sta tudi opadva ob našem srečanju tako izjavila. Ker jih pa veliko ne ve, kje je Slovenija, so skoraj prisiljeni reči da v Jugoslaviji. To jih je pa sram priznati, ker so drugi Jugoslovani na skrajno nizki stopnji zaradi nekulturnosti, neurejenosti, neotesanosti. Zelo slikovito je eden od njih pripovedoval lastno izkušnjo z mučenčskega kolodvora, od koder odhajajo vlaki polni sezonskih delavcev-južnjakov v Jugoslavijo. Prerivanje, popivanje, kletve, zmerjanje. Nemci so se vsi odmikali. Vlaku pravijo „Afrika-zug“ (to je: vlak za v Afriko) zaradi nemogočih razmer. V nasprotju s tem, sta dejala, so pa Slovenci upoštevanji in znani kot

kulturen narod. V Sloveniji Slovenci južnjake kratkomalo ignorirajo.

FINŽGAR JE RAZLOŽIL GREGORČIČA

Pred dobrima dvema mesecema, 10. februarja 1971, v domovini umrli ravnatelj in krekolog, Ivan Dolenc, nam je poslal v objavo ta-le članek o Finžgarju in Gregorčiču. Poslal ga je že leta 1962 ob priliki Koblarjeve knjige o Gregorčiču. Priobčujemo ga sedaj po smrti pisca in pa, da se s tem spomnimo tudi stoletnice rojstva pisatelja Pod svobodnim soncem, F. S. Finžgarja.

O Simonu Gregorčiču je leta 1962 napisal France Koblar tako temeljito in objektivno napisano monografijo, da je pač — mislim, da smemo tako reči — osebnost pesnikova dokončno postavljena v našo slovensko zgodovino in da se kaj bistvenega ne ne bo dalo več dodati. S knjigo je primerno zaključil svojo izdajo Gregorčičevega dela.

Istega leta 1962, kot je izšla knjiga o Gregorčiču, je pa Koblar dovršil tudi izdajo Finžgarjevih Izbranih del. Tako je sedaj široki javnosti dostopno življenjsko delo obeh naših največjih umetnikov iz duhovskega stanu, ki sta se mnogo uveljavila v naši knjižni. V marsičem sta zelo različna: pogumni, v težavah zelo odporni Gorenjec in nežni goriški slavček. V eni točki se pa čudovito ujemata: v svojem pogledu na „delo in trud, veselje in žalost slovenskega duhovnika“. V Finžgarjevih Izbranih delih najdemo, najboljšo razlago k tistim Gregorčičevim pesmim, katere je del naše javnosti, duhovščini prijazne in manj prijazne, najbolj napačno razlagal in zaradi katerih je pesnik največ trpel. Gre namreč za žrtve duhovniškega poklica, ki so zvezane z ženskimi življenjem, s celibatom (Ujeteja ptiča tožba, V celici, Človeka nikar in dr.).

Težke trenutke, ki so včasih zvezani s samskim življenjem, je Finžgar v svojem šestintridesetem letu prav krepko in jasno opisal v Selskega župnika svetem večeru (Izbrana dela IV, 229—236). V tej črtici, ki je izšla v božični številki Slovenca 1906, omenja pisatelj, kako je bil na sveti večer v gradiču priča družinskemu prazniku, ko je srečna osemčlanska družina b. božičnem drevescu prepevala: Sveta noč, blažena noč... Ta pristrani prizor družinske sreče ga je tako pretresel, da je neopaženo odšel in se doma v samoti predal žalostnemu razmišljanju.

„Sveti večer spremeni rodbinsko sobo v svetišče. Samo izvoljencem je dovoljena pot skozi vrata v ta paradiž. Zato pojdi ti, ki nosiš na črni sutani vzklík, da si sam, drevo brez sadu sredi letine.“

Takrat je prišel izkušnjavec in mu šepetal, zakaj je postal duhovnik, zakaj ni porabil priložnosti, ko bi bil lahko dobil za ženo bogato, ljubečo madžarsko plemkinjo. (Glej Izbrana dela VII, 391) On pa je iz narodne zavednosti in ljubezni do naroda ponudeno mu roko odklonil. In izkušnjavec je nadaljeval: „Sedaj okušaš, kaj ti je dal narod. Ona bi bila dala bogastvo, narod ti poklanja uboštvo. ...Ona bi ti dala sveti večer — odprla bi ti rodbinsko svetišče — in ti bi kraljeval nad sinji, nad hčerami. Narod te je pregnal v samotno, zaprl v hladne gore, k hladnim srcem...“

Pa so zazvonili svetonočni zvonovi božje usmiljenosti in izkušnjavec je izginil. Župnik je stopil pred hlevce in božje dete mu je govorilo: „Pridi, ti si obložen, prid, jaz te pokopčam! Ali ne veš, da mora pasti zrno v zemljo in biti uničeno, sicer ne vzkali in ne rodi sadu. Zakaj si maloveren?...“

In v župnikovi duši se je zazoril zopet dan, žalost je zbežala iz srca.

K tej črtici je napisal Finžgar sam komentar, in sicer v zasebnem pismu znancu, ki mu je bil pisal, da njegova žrtev in njegovo delo nista tako brezuspešna, kakor slika črtica. Ta razlaga je za umevanje Finžgarja in tudi Gregorčiča tako poučna, da naj ponovimo nekaj misli iz nje:

„Moram Vam pa omeniti, da je zelo zanimivo, kako čudno se ona črtica razlaga. Nekateri mi pišejo in čestitajo, drugi ne pišejo — pa se silno jeze. Povem Vam, da sem jo pisal z iskreno ljubeznijo in da mislim, da kaj lepšega nisem še napisal. Toda, žal — razumeli me niso, tudi Vi ne prav... Dvomim, da bi bil kak človek, ki količkaj čuti, tako srečen, da ga ne bi kdaj prišla s trdo roko — kriza življenja... Dvom o samem sebi, dvom o svojem delovanju, dvom o celem svetu. Glejte Gregorčičev — Človeka nikar... — in trenutna kriza nastopi. Ni to hrepenenje po ženski — to je vzklík socialne duše. Ali ta trenutek se preboli — človek pade pod križem — pa vstane in gre zopet vztrajno na Kalvarijo. To je črtica — momentana slika, ko obliči voz v klancu. — Občutim jo posebno na sveti večer — zato sem jo napisal. Da pa nevedne poučim, napišem za Veliko noč drugo.“ (IV 438,439.)

Črtica torej ni izraz kakega stalnega življenjskega nazora, kakega programa; črtica je kakor prava pesem „hčerka trenutka“, vzklík utrujenega tečaka, ko obliči voz v klancu, ko človek pade pod križem. Pa zopet vstane in nese križ na Kalvarijo.

Ta razlaga je bila namenjena samc prejemniku pisma; objavljena je bila šele čez 54 let, ob izidu IV. knjige Izbranih del. Za široko javnost je pa napisal Finžgar komentar že čez nekaj mesecev, o veliki noči 1907: Selskega župnika velika noč (Izbrana dela II). Če bi hoteli vsebino črtice prav na kratko označiti, bi lahko rekli, da je v njej izrazil Finžgar svojo srečo in popolno zadovoljnost v duhovniškem poklicu. Opisuje staro mater, živečo v hudi revščini, a vso predano ljubeči skrbi za vnučka in moža, in pravi: „O vredno je življenje odpovedi, ker imaš dolžnost in pravico, da stopiš v tako izbo z Bogom v prsih.“ Omenja svojo žalost v Selskega župnika svetem večeru: „Domislil se je bridke ure kakor davne preteklosti, kakor povesti, katero je bral kot otrok s tiho grozo. Prišlo

je nanj sredi zime... Takrat je bil preslab za odповed.“ Sedaj pa opazuje množico, ki se razhaja po blagoslovitvi velikonočnega žegna, in „župniku so cvetele na licih rože radosti“ in vdan je molil: „Če bom ob koncu življenja spoznal, da sem le za ped dvignil težko skalo, bom vesel zatisnil oči in rekel: Delo sem dokončal, aleluja...“

Gregorčič je umrl 24. novembra 1906, mesec dni po njegovi smrti je pa izšla Finžgarjeva črtica, ki zelo spominja na Ujeteja ptiča tožbo. Razloček med obema izpovedima je v tem, da je Finžgar na koncu svoje črtice takoj nakazal tudi spravo s svojim stanom in čez nekaj mesecev prikazal sebe vsega predanega svojemu poklicu. Tudi Gregorčič je v več pesmih (n. pr. Daritev, Življenje ni praznik, Vzori in dr.) tako poudaril vzvišenost in lepoto svojega stanu, da lahko gledamo v nekaterih pesmih pravi slavospev duhovniškemu delu. Oba primerjata svoje življenje s križem (Gregorčič se je tako pravilno primerjal s Simonom Cirenejcem, na katerega ga je spominjalo že njegovo ime), a križ je po Foersterjevih besedah delež vsakega, ki se je ves pognal v rast: „V stvarnosti življenja in človeške narave je globoko utemeljeno, da bo simbol vsake prave, naravne izpopolnitve vedno ostal križ, strogi boj človeka s samim seboj, potrpežljivo trpljenje, premakanje pekoče želje po osebni sreči.“

Gregorčič in Finžgar sta bila tudi duhovnika moza na svojem mestu. Za Finžgarja o tem zgovorno pričajo Leta mojega potovanja. Koder je služboval, je imel kot dušni pastir velike uspehe, ljudje so mu vračali ljubezen. Podobno je bilo z Gregorčičem. V Kobaridu so hoteli mladega kaplana imeti za dekana novega naslednika, v Rihemberku (Braniku) je vsa cerkev jokala ob njegovem poslovnem govoru.

Krek je označil duhovniški poklic kot „stan za druge“, tisti, ki ga tako pojmuje, bo našel v njem svojo srečo. Tudi za duhovnika veljajo besede, ki jih je Krek napisal delavki v spominsko knjigo:

Gori, izgori in nase pozabi — pa zadovoljno bo tvoje srce.

Ta misel je spremljala Gregorčiča in Finžgarja pri njunem delu, tudi njuno srce je bilo zadovoljno kljub temu, da je bila daritev večjih boleč. Gregorčičev prijatelj Ignacij Leban se je dotaknil tudi vprašanja, ali je pesnik imel poklic za duhovski stan in ali je prisiljen vstopil v bogoslovje: „Kar se tega tiče, ni zinil nikdar niti besede, ki bi kazala, da ni srečen kot duhovnik, dasi mi je pravil marsikateri dogodek iz gimnazije, bogoslovja in iz svojih dušnopastirskih služb.“ (str.178.)

Sodelujmo z mladino

Naša največja skrb je naša mladina, in prav vsi smo dolžni storiti vse, da dobi mladina v slovenski skupnosti vse to, kar za svoje zdravo mladinsko življenje potrebuje.

Kdo naj pomaga naši mladini? Pomagati ji mora poleg staršev vsa naša organizirana skupnost. Pomagati ji morajo zlasti naši domovi in naša društva. Slovenske šole store v polni meri svojo dolžnost za tisto mladino, ki obiskuje šolo. Za ostalo mladino pa se moramo zavzeti vsi, ki nam je slovenska mladina pri srcu. Mnogo je že bilo storjenega in zaslužio za to delo veliko pohvalo vsi tisti, ki so ga opravili. Še mnogo pa bo treba napraviti. Vse pohvale je vredno delo Zedinjene Slovenije in Medorganizacijskega sveta, ki se trudita, da s pomočjo raznih tečajev vzgojita kader oseb, ki naj pomagajo mladini pri njenem udejstvovanju. Vsi dobro vemo, kako velik uspeh so imeli mladinski vadiateljski tečaji pod vodstvom prof. Tineta Vivoda.

Sedaj se organizira nov tečaj — tudi pod vodstvom prof. Vivoda. Tečaj bo trajal pet nedelj in se bo začel 25. aprila. Tečaj bo v Slovenski hiši in ima namen podati tečajnikom osnove teorije o telesni vzgoji, osnove splošne gimnastike za dekleta in fante, pokazati primeren način rekreacije za vsakogar od 16. leta dalje, pokazati, kako se organizirajo različna tekmovanja, naučiti pravila odbojke, košarke, rokometu in pokazati folklorne ples.

Prav bi bilo, da bi se za ta tečaj prijavilo čim več tistih idealnih fantov in deklet, pa tudi že starejših — tudi poročenih — Slovencev in Slovenk, ki

čutijo ljubezen do naše mladine in bi ji radi pomagali. Pet nedelj prihajati v Slovensko hišo gotovo ne bo prevelika žrtev za dosego velikih ciljev.

Seveda pa si mora mladina tudi sama pomagati. Sama mora imeti interes, da se seznani s svojimi mladinskimi problemi in z načinom, kako te probleme reševati. Zato naj bi se na omenjeni tečaj prijavilo čim več fantov in deklet, starih nad 18 let, da jih naš strokovnjak za mladinska vprašanja prof. Tine Vivod seznani s tem, kar mladina potrebuje, pa morda še ne pozna.

Naj ne ostane brez odgovora vabilo Zedinjene Slovenije, ki se trudi in tudi mnogo žrtvuje za slovensko mladino. Prepričani smo, da je med nami še mnogo idealne mladine in tudi starejših idealistov, ki so pripravljeni mladini pomagati in se ji žrtvovati. Vsi ti naj se čimprej (najkasneje do 20. aprila) javijo osebno ali po telefonu v pisarni Zedinjene Slovenije ali pri vodstvih SFZ in SDO ali slovenskih domov.

R. Smersu

DANES
Mirko Kunčič

Danes vsi smo dobre volje: mladci in dekleta. vsa ožarjena od sonca so nam mlada leta.

Danes nič ne tožimo, danes nič ne vekamo, pomaranče lupimo, rdeče pirhe sekamo...

OPOREKOVALEC TRUHLAR

Njegov „Katolicizem v poglobitvenem procesu“

Komaj šest let nazaj je bil dr. Vladimir Truhlar, vsled svojega ugleda, ki ga je kot profesor na Gregorijanski univerzi v Rimu užival in tako kot Slovenec širil slovenskemu narodu dobro ime, v skupini slovenskih mož, zbranih v Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1965 pod zaglavjem "Slovenstvu v čast, narodu v ponos". To je bilo takrat.

Danes pa slovenski krogi v Rimu in slovenski krogi doma govorijo o „Truhlarjevi aferi“, ki jo je povzročil s svojim „zbornikom nergaštva“. Tako je nekdo ocenil njegovo najnovejšo knjigo Katolicizem v poglobitvenem procesu, ki jo je poslal v izdajo celjski Mohorjevi (pod komunistično kontrolo) za njeno letošnje knjižno zbirko. Knjiga na 208 straneh v šestnajstercu je bila razposlana vsem udom Mohorjeve ter je bilo na ta način te za Cerkev na splošno, za Cerkev v Sloveniji pa še posebej nekoristne (najmilejša sodba) knjige razpečane več deset tisoč izvodov.

O knjigi je bilo napisanega že veliko, toda razpravljanje, premišljevanje in kritika te knjige nima vrednosti za nikogar, ki je ni ali sam prebral ali pa mu ni bila podana vsaj v kratkih obrisih njene vsebine. Zato to na tem mestu navajamo in mislimo, da našim bralcem, ki so zdravega verskega in slovenskega duha, ne bo težko presoditi pisca.

Kam Truhlar s svojo knjigo meri, je razvidno že iz naslovov, ki jih je posameznim poglavjem dal in iz virov, ki jih navaja ali na katere se naslanja. Za glavne vire mu skozi vso knjigo služijo nekateri najbolj razvpiti tkim. kontestatorji, kar bi se poslovenjeno reklo oporekovalci, v ljudski govorici pa nergači. So to ljudje, bodisi duhovniki ali laiki, ki dvomijo nad vsem, brskajo po vsem, vtikajo se v vse in vedo vse, z eno besedo: so „strokovnjaki“ na vseh poljih. V Cerkvii jih je zlasti po 2. vatikanskem koncilu zraslo kot gob po dežju in zase mislijo, da so tisti „veter“, ki, kakor sv. Duh, „veje kjer hoče“. Malo jim je mar, da se danes ves svobodni svet in z njim Cerkev nahaja v najtežjem boju z največjim zlom modernega časa, s komunizmom in da njihovo kontestiranje, kakor ga izvajajo, nemalo slabi fronto odpora proti širilemu se zlu.

DROBITEV CERKVE

Truhlar vsebinsko opira svojo knjigo na izjavo, pisanja, razprave in kritike o vseh mogočih verskih, moralnih in družbenih problemih takih kontestatorjev kot so Suenens, Rahner, Küng, Newman, Bulst, Dechamps, Müller, Laurentin in podobni oporekovalci. Ni pozabil tudi na duhovnike in laike tkim. tretjega sveta, za katerega nazadnjaštvo na različnih materialnih in duhovnih področjih da so krivi vsi drugi svetovi, samo njihov, „tretji“ svet ne.

V poglavju „Kontestacija kot evangeljsko pričevanje“ Truhlar navaja vrsto podatkov iz znanega Suenensovega intervjuja, sam pa jih še „podpre“ s svojimi domislicami: Kristus, da je bil največji kontestator, dalje za njim tudi sv. Pavel in sv. Tomaž Akvinez in drugi cerkveni učitelji, kakor da bi smel današnje Suenense, Künge, Rahnerje i. p. primerjati s temi velikani.

V „Napetosti med središčem in periferijo Cerkev“ nadaljuje Suenensove napade na papeža in Rim, citira Rahnerja in zaključuje, da mora škof kritično sprejemati, kar pride iz Rima in ravnati po svoje.

V poglavju o „Rehabilitaciji kraljeve Cerkev proti centralistični cerkveni obliki“ spet navaja Suenensa in Rahnerja, prav tako v „Površinskem in globinskem gledanju na edinost v Cerkvii“. Omenja dr. Šolarjevo (!) pismo z dne 24. nov. 1967, ki navaja za hvalo avtorju za prvo Truhlarjevo mohorjevko: Pokoncilski etos (že nakazana pot v Katolicizem v poglobitvenem procesu), kjer pravi: „Tokovi katoliškega življenja pri nas in v zavodu sv. Stanislava posebej so neusmiljeno tri naše križarske pogoje na svet, človeka in Boga. Zato pa sem toliko bolj vesel in srečen, da je dobri Janez 23. in za njim koncil odprl svetu vernih katoličanov čisto drugačne pogoje, ki so z našimi nekdanjimi tako skladni, da se kar celi odstavek v nekdanjih mladinskih listih popolnoma ujemajo z njimi. Zato sem Vašega etosa tako zelo vesel.“ — Kam so „katoliški sredinci“ šolarjeve kova pripeljali kolo slovenske zgodovine, vemo mi v zdomstvu in čutijo posledice še danes Slovenci doma. Hvala takih ljudi Truhlarju vsekakor ni v čast.

Suenens mu je spet poglavitni vir za vrsto napadov na papeža in poglavju:

ju: „Papež v osamitvi od Cerkev“, zatem pa se zaleti v moderno okrožnico Humanae vitae, spet s kritikami Bulsta, Künga, Dechamps, Müllerja in podobnih „strokovnjakov“ za uravnavanje rojstev. Zaključuje s Küngovo osodbo okrožnice in njegovim navodilom, naj se zakonci ne ravnajo po okrožnici in naj se tega ne spovedujejo. Dolžni so samo slediti svoji (tudi komati?) vesti.

V zvezi s problemom vesti se Truhlar spet spodtakne ob papeža v poglavju „Newman o papežu in vesti“. Ponatiskuje Newmanove napade na papeža in zlasti poudarja njegov zaključek, da je prvoten Kristusov namestnik vest in ne papež. Nato se znova vrne na okrožnico Humanae vitae in v poglavju „Humanae vitae in človekovo dostojanstvo“ znova napada z Newmanovimi citati in citati drugih takih oporekovalcev to okrožnico, da je protislovna, da ne upošteva naravnega zakona, ki da je samo zaključek razodetja. Pojem človeka v okrožnici da predstavlja atentat na človekovo dostojanstvo. — Dostojanstva doslej še ni izgubil noben človek, ki se je ravnal po papeških okrožnicah. Zanimivo bi bilo vedeti, kako si Truhlar zamišlja ozdraviti tudi zakonsko nemoralno, ki se javno bohoti po današnji Sloveniji.

Tri poglavja posveča Truhlar napadom na papeža glede njegovih odločitev o mešanih zakonih in se nato ustavi pri problemu ločenih zakonov, kjer spet kritizira cerkveno stališče glede razpore, navaja nekatere francoske škofo in podobne kontestatorje, ki so za razpore, in se jim pridruži.

ZA OMEJITEV PAPEŠKEGA PRIVENSTVA

Ker mu očitno papeška avtoriteta malo pomeni, se obregne tudi ob papeževo izpoved vere „Credo“ ob zaključku leta vere 30. junija 1968 in povzema svojo sodbo o njej s cininih citatom „nekega neznane profesorja z Gregorijane“ (ali je bil to Truhlar sam?): „Nič drugega ne preostane, kakor zapreti vse centre teologije in razposlati ploščo iz Rima.“ Tudi na Laurentinijevo kritiko papeževega credo ni Truhlar pozabil: „da bi papež prišel verjetno do boljše rešitve, če bi sodobno razširitev veroizpovedi prepustil mednarodni teološki komisiji...“

Za poglavje „Zgodovinski nastanek papeškega privenstva“ se Truhlar spet naslanja na napade iz dveh Küngovih knjig „Strukture Cerkev“ in „Cerkev“ in se zavzema za omejevanje papeškega privenstva v vseh pogledih. Papežu Pavlu VI. očita, da se „neevangeljsko bori za svoje privenstvo“, nato pa kar dobesedno navaja kot zaželeno „Küngovo podobo papeža, kakor naj bo“. Küng mu spet služi za naštevane težav v utemeljevanju primata iz sv. pisma, v 22. poglavju s Suenensom protestira proti načinu imenovanja kardinalov, kritizira sedanje funkcije papeških nuncijev in preide na kontestacijo škofov, duhovnikov in božjega ljudstva.

V poglavju „Čas za stari režim škofa je mimo“ sta mu spet vzora Suenens in Laurentin, posebno poglavje pa posveti „nasvetom“ škofom, ki jih jemlje iz — revij.

SPET CELIBAT

Truhlar ne bi bil oporekovelec, če se ne bi spril tudi na celibat. „Položaj duhovnikov v menah sodobnosti“, „Kontestacija med duhovniki“, „Maximos IV Saigh in drugi o celibatu“, „Starokatoličan o rimskokatoliških predsodkih glede poročenega duhovnika“ — vse to so naslovi poglavij, iz vsebine katerih diha vidna bolelostnost nad problemi, ki jih ima vsak človek, katerih razsežnost in globino posploševati pa nikakor ni znanstveno.

Iz revij in časopisov prepisuje Truhlar trditve za poglavja „Kontestacija teologov“, „Kritično samoosveščanje božjega ljudstva“, „Katoliški tisk med Cerkvijo in svetom“. Holandski katekizem mu je seveda vreden hvale in je dal poglavjem o njem temu primerno naslove: „Izzivanje holandskega katekizma“, „Svetost in globina na 4. popolnem zasedanju holandskega pastoralnega koncila“, „Novosti holandskega katekizma“, „Izjava kardinalske komisije o holandskem katekizmu“ Dasi so to že preživele zadeve, jih

Truhlar spet spravlja na dan — za slovensko Cerkev.

BOLIVIJSKI DUHOVNIK ERNESTO GUEVARA (sic!)

Da s knjigo zasleduje vse kaj drugega, kakor pa znanost, Truhlar dokazuje tudi v 38. in 39. poglavju, ki nosita naslova: „Politično-cerkvena desnica v latinski Ameriki“ in „Težnje po reformah v latinski Ameriki“.

Iz vsebine v prvem od obeh poglavij je razvidno, da Truhlar razmer v latinski Ameriki v resnici ne pozna, za svoje trditve pa se poslužuje levičarske tiskane besede. Trditve, da je revščina v latinski Ameriki uzakonjena, ne dajejo Truhlarju pečata objektivnosti. Trditve, da je bil Ernesto Guevara bolivijski duhovnik, pa meče žarko luč na Truhlarjevo nepreverljivost podatkov, s katerimi tako razmetuje po knjigi. Ob „bolivijskem duhovniku Ernestu Guevari“ vstaja upravičen dvom v točnost ostalih Truhlarjevih navedb v knjigi. Z duhovnikom-gverilecem Camilom Torresom ga ni zamenjal, ker tega posebej omenja nekaj odstavkov prej v istem poglavju.

Kako je kastro-komunistični agent-gverilec in morilec, argentinski zdravnik dr. Ernesto Che Guevara Truhlarju priljubljen, dokazuje citat, ki ga je izbral zanj iz čilske jezuitske (!) — Truhlar je tudi jezuit — revije Mensaje, ki je avgusta 1968 (premišljeno?) zapisala, da je Guevarovo delo „epske veličine, trde in gibajoče lepote... Violencia (Guevara) je preveta po ljubezni, določena, da lomi verige ter budi človeško v človeku, da postavi namesto ustaljene krivice pristno bratstvo.“ — Bolivijska se je rešila Guevarovega „bratstva“, čilski jezuiti pa so soodgovorni za nadaljnjo usodo čilskega naroda, ki mu (tudi z njihovo pomočjo) sedaj marksist Allende „budi človeško v človeku“. Reform vseh vrst je Latinska Amerika potrebna, toda ne komunističnih, ki jim, kakor kaže, stoji ob strani tudi Truhlar.

REVOLUCIJA JE VERA?

Kot da bi bil strokovnjak tudi na področju revolucije, Truhlar daje svoje nasvete tudi tu in se v poglavju „Revolucija in krščanstvo“ skriva za zlo-miseln citat E. Plancharta: „Ker je revolucija način, po katerem revolucionar živi ljubezen, je kraj njegovega življenja z Bogom — prebiva v njej, v revoluciji, vera.“

Sledi še vrsta poglavij o desakralizaciji, sekularizaciji sveta, dogmatičnem umevanju dogem, novem umevanju Kristusa (Hulsbosch, Schillebeeckx, Rahner), Jezusovem vstajenju v novi luči, novih pogledih na Evharistijo, itd. V 50. poglavju: „Novo v razlagi sv. pisma“ se spusti tako daleč, da zapíše, da je „s svetimi knjigami treba ravnati kot z vsakim literarnim delom, ki ga ni mogoče drugače umeti kakor na njegovem duhovnem in literarnem ozadju, iz njegovega duhovnega in literarnega okolja in povezave“. Nato (hote?) postavlja za vir sv. pisma njegove pisce, ko nadaljuje: „Le tako je mogoče razumeti, kaj so pisali, in po njih Bog, v resnici hoteli povedati, izreči (ne: kaj je Bog po pislih v resnici hotel povedati, izreči) in le tako je mogoče prodreti do pravega pomena sv. pisma.“

Zadnji dve poglavji sta: „Temelj bivanja“, kjer se poslužuje tez madžarskega jezuita Borosa in „Zaupanje v enega, ki nam govori“, se pravi v Boga.

To bi bila v skopih potezah nakazana vsebina tega Truhlarjevega „dela“.

Ob branju se poraja bralcu še vrsta vprašanj, na katere ne dajejo ne Truhlar ne njegovi oporekovalski vrstniki odgovora. Kje je n. pr. dokazano, da bi bil za Cerkev boljši policentrizem? Kdo je že dokazal, da človek svojo vest vedno prav sliši? Kje je dokaz, da bi bila Cerkev na Holandskem ob vseh njenih kontestatorjih in njihovem katekizmu kaj boljša, kakor drugje? Kaj koristi kateri koli Cerkvii, tudi slovenski, odkrivanje namišljenih negativnih zadev? Zakaj obešati na veliki zvon osebna mnenja tega ali onega teologa, ki nimajo z učiteljsko službo Cerkev prav nič opraviti, prav zato, ker so osebna? Itd.

ENA DOGMA IN ENA ZAPOVED

To ob knjigi sami kot taki, in zraven še pisanje, ki ga je belgijski vernik

Charles Goffin iz Fourron-le-Comte poslal uredništvu lista Informations Catholiques Internationelles (št. 252 (1970) 2), v katerem med drugim pravi:

„Ali bodo teologi 'v vetru' končno vendarle razumeli, da ljudstvo nima kaj početi z njihovimi meglenimi razmišljanji o desakralizaciji, demitizaciji, destrukturaciji in o drugih 'igrah' iz iste moke? Oporekovalci, tisti, ki so tako strašno zagnani za spreminjanje — ali bodo ti že vendar enkrat razumeli, da namen njihovega apostolata ni zmagovalje idej, ki se premetavajo v njihovih majhnih možganih, marveč pričevanje ljubezni? Ali bodo eni in drugi končno le ugotovili, da je naša vera ne-kaj najbolj preprostega — da ima navsezadnje samo eno dogmo: ljubljeni smo; in eno zapoved: ljubiti moramo?“

Tu imam pred očmi le tiste oporekovalce, ki zaletelo zahtevajo spreminjanje, tiste, ki ne nehajo tolči po Cerkvii, katera jih je rodila. To so tisti, ki očitno trdijo: „Skozi dva tisoč let se je Cerkev motila, mi pa bomo vse to spreminili!“ — Saj vendar ni pretrganosti (diskontinuitete) med včerajšnjo Cerkvijo in današnjo Cerkvijo. Kdor misli drugače, je zapustil občestvo s Kristusom.

Ne mislim prav nič braniti kaj takega, kar se ne da braniti. Vidna Cerkev v teku svoje zgodovine ni bila vedno na višini zahtev, kakršne jih je postavil njej Ustanovitelj Kristus. To je razvidno, da temu ne more nihče oporekati.

Mnogi mladi duhovniki imajo velike skušnjave, da bi odšli k tistim, ki so zunaj, misleč, da bodo tam našli bolj sprejemljiva tla za evangelij. Ti mislijo, da ni mogoče znova pridobiti za evangelij tistih, ki spolnjujejo nedeljsko in velikonočno dolžnost in ki so izročeni njihovi skrbi. Ob takih duhovnikih nehoti mislim na doživljajo, o kateri govori Chesterton: „dobra“ žena, katere dojenček je umiral, ker ni dobil mleka, je rekla: „Dajte mi kako drugo dete.“

Naj se torej razvzemajo za to, da bi vzgajali takšne laike, ki bodo splošno biti kvas v svetu, ki jih obdaja. Drugi, katerih dobre vere ne tajim, odkrivajo „socialnost“ sto let po Marxu. To razkritje jim sili v glavo kakor novo vino in jih vodi do najhujših samoprevare.

Besni oporekovalci, fanatiki socialnosti — eni in drugi so zakasneli za eno vojno. Prvi tolčejo po Cerkvii, ki ni več Cerkev današnjega dne; drugi se zalestavajo v položaj, ki je že šel mimo.“

TRUHLAR NA LJUBLJANSKI UNIVERZI

Truhlar kot jezuit je odgovoren svojim redovnim predstojnikom, kot vernik Cerkvii in Bogu. Kot Slovenec, ki se je ob koncu vojne odločil za emigracijo vsled komunističnega režima v domovini, pa nosi za svoja dejanja tudi odgovornost pred narodom in zdomstvu in doma. Tu ni mogoče mimo dejstva, da je članek o Truhlarju in njegovem Katolicizmu v poglobitvenem procesu, ki je bil objavljen v italijanski reviji „Sette Giorni in Italia e nel mondo“ 23.

Delavci v tujini

Po slovenskih in jugoslovanskih časopisih radi točijo solze o delavcih v tujini ter pišejo, koliko razne ustanove delajo na tem, da bi se zdomci vrnili na delo v domovino. O problemih odhajanja delavcev je govoril tudi Tito na zborovanju Zvezne konference Zveze celovnega ljudstva Jugoslavije. Ta je potem na seji 17. marca seveda sprejela med drugimi sklepi, ki se tičejo spremembe ustave, tudi sklep, da je treba čimprej ustvariti možnost za takojšnjo vrnitev in zaposlitev delavcev v domovini. Konferenca tudi omenja, da se delavcem, ki si prihranijo v tujini denar, odpirajo širše možnosti za lastno delo z lastnimi proizvodnimi sredstvi.

Toda realnost je precej drugačna; kaj bi govorili o nujnosti vračanja delavcev, ko pa jih itak ne morejo zaposliti. Razen tega so delavci v tujini eden najvažnejših in najcenejših virov za devize: Lani so zdomci poslali jugoslovanskim bankam kar 580 milijonov dolarjev deviznih prihrankov, kar pomeni, da je vsak delavec v tujini poslal okoli 700 dolarjev.

Po cenitvah zveznega sveta republi-

februarja t. l. pod naslovom „Novo vino v starih mehovich“, v celoti natisnilo 6. marca t. l. tudi ljubljansko Delo. Ta partijski dnevnik je članek opremil s križčimi podnaslovi. Poseben poudarek je dal tistemu odstavku, kjer članek Sandro Magister, absolvent teološke fakultete v Milanu, piše, da „so se spravili nad Truhlarja najbolj nazadnjaški ljudje slovenskega katoliškega sveta“. Prej govori o škofih Jenku, Pogacniku, Leniču, Bukatku.

„Najboljše“ spričevalo Truhlarjevi knjigi Katolicizem v poglobitvenem procesu pa je vsekakor dal marksist Zdenko Roter, sedaj profesor na ljubljanski fakulteti za politične vede, takoj po koncu vojne pa oznovec, ki je bil med drugim „odgovoren za prevzgojo“ slovenskih duhovnikov, med njimi n. pr. dr. Stanka Leniča, bivšega tajnika škofa dr. Gregorija Rožmana in sedanjega ljubljanskega pomožnega škofa (Lj. Sirc, Boj za zakonitost, Zbornik Svobodne Slovenije 1967, str. 133). Ta Roter je letos izbral Truhlarjevo knjigo za temo enega svojih predavanj na fakulteti in izjavil: „V tej novi (!) luči je krščanstvo za nas prvič dobilo določen (!) pomen.“

INTERVJU TUDI V DELU

Ker Truhlar slovenski komunistični partiji v njenem boju zoper Cerkev in vero s svojo knjigo močno koristi, ga je v osebi rimskega dopisnika Dela Mariana Sedmaka poiskala za intervju, ki se mu je Truhlar rad odzval.

Intervju s Truhlarjem je ljubljansko Delo 13. marca t. l. natisnilo pod naslovom „Potreben — neokrnjen človek“ in podnaslovom „Govori prof. dr. Vladimir Truhlar“.

Uvodoma podaja kratek Truhlarjev življenjski omenja njegovo objavo dvanajst knjig s teološkega področja, pa tudi njegove tri pesniške zbirke Nova zemlja, Rdeče bivanje in V dnevih šumi Ocean. Prvi dve je izdal v založbi Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu, pa tega seveda Delo ne pove.

V intervjuju Truhlar nekatere svojih vrtoglavih trditev iz knjige še okrepil s takimi pojasnili, kakor npr. da je „knjiga vključena v vse to, kar je danes pri nas slovenski humanizem“. Tudi govori, da kristjan „znoraj vere in Cerkev ne sme stati ves okrnjen v svoji človečnosti: okrnjen v razponih uma, v svobodi, v svojih človeških pravicah“. — Kakor da ni ravno takrat, kadar je človek v vsem podrejen Bogu, najbolj svobodni.

Za ljudi, ki zagovarjajo papeževo avtoriteto, pravi Truhlar, da imajo „mistični odnos“ do njega. Govori o nekem „neokrnjenem človeku“, ki naj bi nadomestil sedanjega človeka, ne pove pa, v čem naj bi bila okrnjenost nekaterih ljudi, dasi je iz njegovih izjavanih razvidno, da smatra za take le vernike.

Konča namreč svoj intervju „Delu“ Truhlar z izjavo: „Neokrnjen človek je slovenskemu krščanstvu prav tako življenjsko potreben kot slovenskemu marksizmu. Če pa je tako — in tako je — nadaljuje Truhlar, „ali ne bi bilo potem naravno, da se skupne težnje čim tesneje in čim iskreneje med sabo povežejo?“

Kaj Truhlarja žene, da se tako opredeljuje?

PF

Skoraj bo izšel

ZBORNIK SVOBODNE SLOVENIJE 1970

Zagotovite si ga v prednaročilu. Cena te veleknjige: \$ 2.400. Možnost plačila v dveh obrokih. Pohitite!

Mirko Kunčič:

Dr. Tine Debeljak – Bara Remec: Žalost zmagošlavja

Slovenska kulturna akcija je izdala novo knjigo, ki jo poklanja darovalcem jubilejnega prispevka ob petnajstletnici Glasa. Je to antologija medvojne in emigracijske poljske lirike v prevodu dr. Tine Debeljaka in z ilustracijami Bare Remec. Del te bibliofilske izdaje je namenjen poklonitvi, drugi del pa za prodajo. Kakor navaja avtor sam, pričujoča antologija ni vzniknila šele v begunstvu, ampak segajo njeni početti v same prve dni vojne pred tridesetimi leti.

Kakor sem že v poročilu o Mauserjevi knjigi Na ozarh poudaril, nisem noben strokovnjak v kritičnem presojanju literature, zato bom — naprošen — tudi o tej pesniški zbirki nanizal zgolj nekaj svojih skromnih misli in bežnih vtisov. Svobodna Slovenija tudi ni nikakršno literarno ali umetnostno glasilo, marveč informativni politični časopis, zato kaka prav učena, čeprav literarno-zgodovinsko pomembna, s številnimi tujkami opremljena, preprostim bralcem nerazumljiva razprava vanj niti ne spada. Strokovne kritike in znanstvene eseje naj objavljajo literarni listi in revije, pa seveda tudi Zbornik Svobodne Slovenije.

Dr. Tine Debeljak je pravzaprav Tausendkünstler: je v eni osebi kulturni zgodovinar, urednik (nekdanjega Dom in sveta), kritik, pisatelj, pesnik, časnikar, predvsem pa prevajalec iz slovanskih in drugih literatur. Njegova virtuoznost v preoblikovanju najtrših verzov in rim v slovenščino, je znana; to je dokazal že z Dantejem in Martinom Fierrom. Tudi pesmi v tej zbirki je mojstrsko poslovenil, ne da bi delal silo originalu; iz vsake pesmi diha pristna poljska duša.

Današnji čas ni naklonjen ne poeziji pa tudi ne poduhovljeni prozi. Kljub temu sem prepričan, da bodo v bližnji ali daljni bodočnosti vprav pesniki in pisatelji, prežeti z globoko religioznostjo, tisti, ki bodo rešili človeštvo iz kosa, v katerega je zmaterializirano, zmehanizirano in zrevolucionirano zaslilo. Morda se ti pesniki in pisatelji še niso rodili, morda so še v povojih — toda nekoč bodo postali glasniki idealov, brez katerih je življenje na tej zemeljski obli prazna, pusta, brezoblična gmota. Prvi znaki teh preroditeljev lepšega, boljšega sveta se že kažejo na obzorju. Ne glede na moje deloma pesimistično nastrojenje upam, da bo ta pesniška zbirka našla še vendarle mnogo ljubiteljev lepe slovenske besede.

Nekatere pesmi v antologiji so bojne značaja in pozivajo poljske domoljube na boj za svobodo in neodvisnost Poljske. Toda — naglašja pesnik Wladislaw Broniewski:

Ne bomo gradili Stolpa
ob babilonski vodi,
smo armada vojakov ne tolpa,
naš marš na Poljsko vodi...

Ko je Andersova poljska armada junaško in z neštevilnimi žrtvami zavzela Monte Cassino, je pesnik Feliks Konarski s prežaljenim ponosom zapel:

Prešla bodo leta in vek bo preminil,
ostali bodo sledovi davnih dni:
bolj rdeči bodo maki na Monte Cassinu,
ker bodo cveteli — iz poljske krvi...

Ob herojskem odporu Varšave, ki so jo oblegale brezštevne Hitlerjeve horde, je pesnik Wladislaw Broniewski zapel:

Nam vsem poznana je Varšava,
ob njej srce nam zadrti,
tam vsaka skala je krvava,
iz vsake žile brizga kri.

Nekoč mi je pokojni pisatelj Ksaver Meško pisal v emigraciji: „Domotožje mora biti strašno.“ Tudi v pesmih poljskih emigracijskih pesnikov pride do izraza vsa neizmerna bolečina domotožja. Tako je pesnica Kazimiera Illakowiczowa v begunstvu za božič 1940 izlila v stihe vso sladkost, bridkost, delno resignacijo pa tudi živo vero domotožja:

O, narod moj tam za goro v daljavi!
Čez pepel pogorišč, čez taborišč žice
napete
k srcem, razbitim v munduri krvavi,
stopa zdaj božje Dete...

Glej, tu smo zdaj nad zamrznjenim bregom,
odtrgani od zemlje vekovite...
Pridi, Marija, z Jezuščkom po snegu,
pomolita za ubite!

Ena najlepših pesmi v zbirki je pesem Jozefa Wittlina, globoko občutena, pretresljiva v svoji preprostosti in kruti realnosti. Naj jo objavimo skoraj v celoti:

Mati žalostna je stala — na trgu
pri mrtvem sinu, obešenem v zadrugu.
Stala je v svetla prazniti prekruti
poljska mati — dekla v ruti.

Nič ni govorila, nič ihtela —
z mrzlimi očmi je v mrzli trup strmela.

Nogi sta mu bos, sezuti viseli —
Nemci so prej mu čevlje sneli.

Zdaj bodo v škornjih njenega sina hodili
po tej deželi, ki so jo tako osramotili,

po tej deželi, ki izmučena trpi,
stoji — gleda — in kot ona — molči...

Verzi so tako izbrušeni, neprisljeni,

da ima človek občutek, kakor da bere slovenski izvirnik in ne prevod. Pesem slikovito ponazarja močna ilustracija Bare Remec: mati presunjena stoji ob kolu, na katerem visi njen sin — nedolžna žrtev pozverjenega hitlerizma.

Za konec pesniške zbirke je dr. Tine Debeljak napisal izrpen pregled predvojne, medvojne in povojne poljskega pesništva, pa tudi prikaz dramatičnih dogodkov, ki so se odigrali na nesrečni poljski zemlji, ko sta nanjo navallili kar dve velesili: Hitlerjeva Nemčija in Sovjetska zveza. Takrat je Poljska krvavela iz tisočih ran. Če bi Henrik Sienkiewicz, znameniti pisec romanov iz slavne poljske zgodovine, še živel, bi o tem najbolj herojskem, najbolj tragičnem razdobju poljskega naroda gotovo napisal debele knjige — verjetno v emigraciji.

Umetniška oprema Bare Remec v knjigi je poglavje zase. Name so njene ilustracije napravile globok vtis, toda strokovno oceno o njih bi mogel podati umetnostni zgodovinar Marijan Marolt. Vsekakor se avtor prevodov in ilustratorja v zbirki skladno spopolnjujeta. Naj vsak kupi to knjigo — numeriran bibliofilski izvod —, komur je še pri srcu rast slovenske kulture po svetu, da tako vsaj moralno podprejo idealizem tistih redkih, ki še vztrajajo in ustvarjajo — za božji lon. Cena: broširan izvod 15 novih pesov, polvezan 20 novih pesov. Antologija poljske lirike ima trajno literarno-zgodovinsko vrednost.

Hrvaško slavlje v Clevelandu**AMERIŠKE OBLASTI ODKLONILE UDELEŽBO**

Vsako leto ob priliki 10. aprila Hrvatje po svetu praznujejo obletnico, kar je bila leta 1941 razglašena Nezavisna država Hrvatska. O letošnjih proslavah v Ameriki, bolj točno v Clevelandu, smo dobili sledečo vest.

27. marca sta v Clevelandu „The Plain Dealer“ in „The Cleveland Press“ (vsak ima po 500 tisoč naklade) prinesla o Hrvatih sledeče poročilo:

„Po navodilih State Departmenta (Ministrstvo za zun. zadeve) v Washingtonu je župan Stokes (Cleveland) odklonil zahtevo Hrvatov, da na Public Square v Clevelandu dvignejo hrvaško zastavo in da proglasi 10. april za dan hrvaške neodvisnosti. Župan Stokes se je ravnal po sporočilu A. E. Manlle-a, posebnega pomočnika USA zunanjega ministrstva (secretary of state). Sporočilo zunanjega ministrstva je na stališču, da bi županova soudeležba delo-

V petek 26. marca bi se moral zagovarjati pred okrajnim sodiščem v Celovcu dijak Borut Marjan Sturm. Dolžijo ga, da je v noči na 26. oktober lanskega leta dodal nemškemu napisu „Hermagor“ še slovensko krajevno ime „SMOHOR“. S tem da je zlobno poškoval tujo lastnino.

Znano je, da so se 26. oktobra pojavili v vseh krajih južne Koroške, kjer so okrajna sodišča, dvojezični krajevni napisi. Ta akcija je nameravala opozoriti na neizpolnjene obveznosti, ki jih je sprejela Avstrija v členu 7 državne pogodbe, da brani in zagotovi obstoj in enakopravnost koroških Slovencev.

Dijak Borut Marjan Sturm pa je tudi obtožen, da je žalil uradno osebnost, to je policista, ki ga je zasliševal po akciji v noči od 25. do 26. oktobra.

SOCIALISTIČNE „SOCIALNE“ PODPORE

V Sloveniji je leta 1969 dobilo „socialno“ pomoč 34.981 upravičencev, kar znaša nekaj več kot 2% vsega prebivalstva. Na stalne, začasne in enkratne denarne pomoči za šolanje, rejnine in zavodsko oskrbo je odpadlo 29.243, na druge pa 5.738 upravičencev, ki so prejeli vsega 56.603.000 dinarjev podpore. Stalno podporo je prejemale okrog 11 tisoč oseb, od tega jih je bilo 5.754, ki jim je bila denarna pomoč edini vir za preživljanje. Toda kako so se mogli preživljati, je seveda drugo vprašanje. Višina podpor je namreč smešno nizka: 24% podpor je v višini 20—50 dinarjev, podpore nad 200 dinarjev pa znašajo le 4,6%. Pravijo, da podpore ne bi smele biti nižje od 250 v letošnjem letu, pravijo pa tudi, da jih mnoge občine ne bi mogle iz svojih proračunskih sredstev zagotoviti ter da bi morala republika prispevati okrog 18.000.000 dinarjev, da bi krila primanjkljaj. Toda pri sedanjih draginjah, ki se večja izdane v dan, tudi ta vsota še daleč ne bo zadostovala za najnujnejše potrebe pomoči potrebnim, če pač znaša minimalna plača 800 dinarjev.

vala proti ameriškim narodnim interesom. Manilevo sporočilo županu Stokesu pravi: „10. april sovpada z obletnico vzpostavitve nacistične lutkovne vlade na Hrvaškem leta 1941.“

Hrvati so ob tem izjavili, da bodo imeli svojo proslavo in njihovi zastopniki bodo izobesili na Public Square hrvaško zastavo, četudi ne bo posebne mestne proklamacije (kot je bila lanske leto). To leto je župan soudeležbo po nasvetu državnega tajništva odklonil, izjavil pa je, da nima nič proti, če Hrvati sami za sebe praznujejo.

Proces na Koroškem

ZBALI SO SE

Ob začetku lanskim Koroških kulturnih dni je namreč opozoril udeležence, da sedi med njimi človek, ki ga je zasliševal po metodah tretjega rajha.

Zanimanje za proces je bilo veliko. Javljeni so bili časnikarji iz Rusije, Jugoslavije in drugod. Bil bi pa tudi velik naval občinstva (Slovencev). Pa so v strahu zadnji hip proces odložili.

ZA PIRHE

Ura se je bližala že polnoči. „Pozno je,“ je pomislil in pospešil korak. Htel je mimo razsvetljenih izložb, a kljub naglici od časa do časa pogledal po razstavljenem blagu.

Veletrgovina. Širok prostor pred vhodom. Notranja vrata so zaprta in ob njih, prav v kotu, je videti kup starih, zamazanih cunj. Ko je bolje pogledal je videl, da cunje pravzaprav pokrivajo človeka — bil je star berač.

Stopil je bliže. Berač se je obrnil in s tal pogledal nanj: „Zebe me!“ Fanta je pretreslo. Pokimal je z glavo. Nato je segel v žep in mu pomolil dva bankovca: „Na, za pirhe. Ne premorem več.“

Nato se je obrnil in odšel. Vendar ne z mirno vestjo. „Suknjič bi mu moral dati, kot sveti Martin,“ je pomislil. In tisto Veliko noč nikomur ni voščil Vesele Aleluje z nasmehom na obrazu.

VELIKANOČ

Silvin Sardenko

Daleč grem po beli poti:
velikonočnim zvonom naproti.
Kadar jih srečam, zazvonijo
tisto nebeško melodijo,
do korak zastane
in srce se zgane
v zamaknjenju.

Himno slišim. Čudotvoren glas!
Bratje, greste? Pojdimo skoz vas!
Od zelenih vej
pod zeleni krov
zadehtelo bo po njej.
To je praznik praznikov:
Aleluja!

Na večer se zlije v lep nasmeh.
Videli ga boste v vseh očeh.
Od pisanih cvetov
do pisanih košar
zablesti skrivnosten žar.
To je praznik praznikov:
Aleluja!

Noč spočne in nam rodi Pomlad.
Angel pahne kamen z grobnih vrat.
Iz blaženih gomil
do blaženih duhov
dvigne se mogočnih kril.
To je praznik praznikov:
Aleluja!

Otroški kotiček

Mirko Kunčič

Govočev ded in bob

(Triglavska pripovedka)

Tista zima je bila ostra, da je enake niso pomnili najstarejši farani. Naše gore so se kot eskimske žene pokrile z debelimi kučmami in se zavile v debele snežne kužuhe. Drevje je pokalo in se lomilo pod svinčeno težo, veter je zaviljal okoli vogalov kot sestrada volk. Govočev ded je bil utrjen kot dren. Za mraz, ki je grizel do kosti, se še zmenil ni. Neutrudno je na domačem dvorišču nakladal gnoj in ga vozil na njivo. Vsakokrat, ko je gnoj srečno pri-

peljal tja, je zadovoljno pljunil v dlani in zamomljal:

„Prebita reč, kar dobro mi gre izpod rok.“

Na te močate besede je vtaknil v usta nov zalozag tobaka, ki ga je s pipcem spretno odčesnil od tobačne klobase. Obraz mu je žarel, kakor da bi se mastil z najiminitnejšimi dobrotami tega sveta. Govočev ded — Janez mu je bilo ime — je bil daleč naokoli znan in spoštovan kot navdušen čikar.

Tako je počasi zvozil na njivo vs gnoj. Ko je razkladal zadnji voz, je zaslišal za seboj za čuda mil in dobrotljiv glas:

„Govočev Janez — sej bob še danes!“

Staremu Govoču so od presenečenja padle gnojne vile iz rok. Mladostno se je obrnil in napel brljave oči. In kaj je tedaj zagledal, o sveta božja pomagalka? — Prelepo belo ženo z nežnim obrazom in lasmi, razpletenimi do tal. Prijazno mu je pokimala v pozdrav in še enkrat ponovila s srebrno čistim glasom:

„Govočev Janez — sej bob še danes!“

„Hoj, hoj, ali misliš zares, ali me vlečeš za nos?“ jo je Govočev ded pogumno pobaral. Kar koj je uganil, da

ima pred seboj samo prelepo triglavsko vilo.

Triglavska vila pa je bila skopih besedi, kakor vse njene vrstnice. Prijazno je strmečemu dedu še enkrat pokimala v pozdrav in skrivnostno, kakor je bila prišla, spet odšla.

„Hembrej vendar,“ je zagodrnjal Govočev ded, „kaj takšnega pa še nikoli! Bob naj sejem, je rekla, v tem vetru in mrazu naj ga sejem, je rekla, še vrane bi se mi smejale.“

Ko pa je vse bistro in do pike preudaril, je sklenil, da bo le ubogal dobro triglavsko vilo.

„Če bo ratalo, bo ratalo, če ne bo, pa ne bo,“ je polglasno zamodroval in se skobacal na voz. Podjetno je pognal kobilico — hjo ho! — in zdrvel proti domu, da je škripalo in cvlilo, kakor da bi sam peklensček mimo vihral.

V eni sapi je domačim vrge na ušesa, kar mu je dobra triglavsko vila svetovala. Ali mislite, da mu je kdo verjel? Kaj še! Spogledovali so se, si hudomušno mežikali, drug drugega dregali s komolci in se režali:

„Oča, oča, ali ste ga malo čez mero?“

Govočev ded pa ni rekel ne bele ne črne, ampak si je modro mislil svoje. Vzel je sejavnico pod pazduho in moško odoekljaj nazaj na njivo.

Sosedje so hodili mimo in zaskrbnjeno majali z glavami. Da bi kdo sejaj bob pozimi, v snegu, vetru in mrazu? Kaj takega pa še nikoli! Kvedrov Franc je bil celo tako nesramen, da je s kazalcem napravil na čelu kolobarček, kar naj bi pomenilo: „Ljudje božji, lejte, revežu se je zmešalo! Bog se ga usmili.“

Govočev ded pa je bil za prazne mar-

nje slep in gluhi. Sejal je bob, s takšno pripetnico ga je sejaj, da mu je znoj kar tekkel s čelo, čeprav je bil sibirski mraz.

„Če bo ratalo, bo ratalo, če ne bo, pa ne bo,“ je venomer modro ponavljal sam zase.

Ko je skrbno posejal z bobem vso njivo, si je s smrklo* obrisal bridki znoj in jo mahnil domov. Ročno se je pokrižal in posrebal vrhano skledo močnika. Potlej se je kot krt zaril v listje in spal spanje pravičnega do zore.

In glej čudo božje — res je ratalo! Trud starega Govočana ni bil zaman. Spomladi, ko so zavele južne sapa in je sneg, mehak kot maslo, skopnel, je bob pognal stebela, debela kot mlaji. Može so zijali, žence so se križale, Govočev ded pa je zmagošlavno kot vojskovodja hodil med stebličevjem sem in tja ter se nevoščljivcem v pest smejal.

A tudi njegov vedri obraz se je kar na lepem spačil. Dognal je, Govočev ded, ves prežaljen dognal, da so velikanska stebela — brez strokov.

Med upom in strahom je čakal še nekaj dni. Potlej je obupal do kraja. V divji jezi je pograbil sekuro in začel sekati mogočno stebličevje kar povprek. A kako se je zavzel, o sveta pomagalka, ko se je iz debelih, votlih debel začel usipati bob kot toča...

Namesto v strokih, je bob skrito zorel — v steblih.

Tisto leto so pri Govočevih pridelali boba, kakor ga ni pridelalo deset gorjenjskih fara naokoli. Dvesto mernikov so ga prodali za žvenkljajoče denarce in še jim ga je ostalo na pretek.

* smrklja — žepni robec

O GEN J

Leopold Stanek

V sobotno jutro ogenj so ukresali ob cerkvi in blagoslovili kres. Ob njem za dom smo gobe si prižgali, ki s starih jih odlomimo dreves.

O mraku prvem zagore kresovi po gričih vseh. To zvezde se bleste! Ne, plamenice so, v njih ogenj novi — postavljene kot velik križ žaré.

Tedaj se naša duša je zjasnila — kot tu nocoj je zmagala temo: trpljenje, smrt - vstajenje sta rodila! Krist vstal je. Srca, usta nam pojo.

VELIKONOČNO JUTRO

Karel Mauser

Utihnili glas je raglje. Že zvonovi v nedeljsko jutro sveže, razigrano. V bandera rdeča veter se lovi, v monštranci Bog smehlja se čez poljano.

Velika noč! Vstajenja dan veseli! Zvonovi so čimdalje bolj glasni, od vsepovsod njih vrisk sladko doni, vstajenja pesem pevci so zapeli.

Vsa žalost, skrb ljudem je danes tuja in srce vsako je kot v travi cvet, med svojimi ljudmi Bog roma spet in v vrisk zvonov se zlija: Aleluja!! je v sebi rimskega dopisnika Dela Mar-

DELO ZEDINJENE SLOVENIJE V LETU 1970

V nedeljo, 21. marca je imelo naše osrednje društvo, Zedinjena Slovenija, svoj redni občni zbor. O njem je naš

list že poročal v svoji 12. številki. Za boljše poznanje delovanja društva, pa v tej, povečani številki, prina-

šamo najvažnejše referate, ki so jih člani odbora podali na dotičnem obnem zboru.

Poročilo predsednika upravnega sveta g. Boža Stariha

Delo poslovnega leta 1970, je bilo posvečeno 25-letnici našega zdomstva in naše tragedije.

Društvo je z vsemi možnimi sredstvi vse storilo, da bi se naša slovenska skupnost v Argentini zavedala globokega pomena teh dogodkov. In zato je bilo vse naše delo osredotočeno v ta cilj.

Nismo zamudili nobene prilike, tako v šolah, v organizacijah kot tudi s posamezniki, da ne bi na en ali drug način poudarjali važnost te naše prelopnice.

Kronološki pregled dela upravnega sveta je sledeč:

V januarju je društvo organiziralo fantovsko kolonijo v starostni dobi med trinajstim in sedemnajstim letom v Córdobskih gorah. 40 fantov iz vseh delov Velikega Buenos Airesa je pod vodstvom g. župnika Škerbca preživelo dva tedna v slovenskem okolju. Kljub vsem težavam lahko trdimo, da je kolonija uspela in bi bilo želeli, da se v prihodnje s tem nadaljuje.

Pošolska mladino naj bi bila sedaj naša prva skrb. Istega meseca je nad našimi posolskimi otroki imelo svoje tradicionalne počitnice istotam.

20. marca so predstavniki društva izročili dnevniku „La Prensa“ plaketo ob 25-letnici obstoja. Prav tako smo izročili dnevniku „La Nación“. Oba časopisa sta dogodek obširno komentirala z izrecnim poudarkom, da so poklonitev organizirali „demokracijski protikomunistični Slovenci“.

5. aprila smo bili priča lepo uspelemu slovenskemu dnevu. Lep kulturni program in mladinska godba, sta dala prijeten okvir tej naši največji tradicionalni prireditvi. Naj se ob tej priliki ponovno zahvalim vsem organizacijam, ki so sodelovale, zlasti pa društvu Slovenska Pristava, ki je nosilo težo dneva.

5. junija je prišel v Argentino naš častni gost Karel Mauser. Številni prijatelji smo ga pozdravili na letališču. Naslednji dan je v spremstvu šolskega referenta obiskal vse naše šole ter istega dne je govoril na prosvetnem večeru ZS v nabito polni dvorani.

7. junij: Dan junakov v Slovenski hiši. Slavnostni govornik je poudarjal: „Vsaka stvar brez duha je mrtva in le duh je, ki oživlja in ustvarja.“ Ljudska spontanost in navdušenje je prekinila s tradicijo in pisatelj Mauser je bil deležen burnih ovacij in ploskanja. Te proslave se je udeležilo 1700 naših rojakov.

Za častnega predsednika vseh junij-

skih prireditev je bil naprošen brigadni general Bartolomé Ernesto Gallo. Gospod je častno predsedstvo prevzel, se udeležil vseh naših prireditev in se skušal seznaniti s slovensko problematiko.

13. junija se je pisatelj Mauser udeležil spominskih proslav v San Martinu, Berazateguiju in Carapachayu. Povsod so ga ljudje z enakim navdušenjem sprejemali.

14. junija smo imeli sveto mašo v katedrali, katero je daroval kardinal Caggiano skupaj s slovenskimi duhovniki. Poudarek cerkveni slovesnosti so dali združeni pevski zbori pod vodstvom g. Jožeta Omahna. Po maši smo se zbrali pred spomenikom generala San Martina in položili venec. Ganljiv je bil prizor naših najmlajših, ki so s polaganjem rdečih nageljev simbolizirali 12.000 padlih. Pred spomenikom sta govorila gral. Gallo in tajnik Narodnega odbora g. Miloš Stare. Istega dne je pisatelj Mauser odšel v Mendoza kot govornik na spominskem dnevu.

19. junija je ZS skupaj z medorganizacijskim svetom priredila poslovlno večerjo pisatelju Mauserju v Našem domu v San Justu. Namen te prireditve je bil slovo in zahvala in pa kritje stroškov potovanja. Gospod pisatelj je kritje stroškov odločno odklonil, kakor smo objavili v našem časopisu.

Vse obiske g. pisatelja je koordinirala ZS. Žal mnogim posameznikom nismo mogli ustreči. Gospod pisatelj je sprejel stališče: najprej mladina, organizacije in skupinski stiki.

Njegov uspeh je prekosil vse naše pričakovanje. In njegove počitnice so bile en sam delaven dan. Zlasti pa je bila neprecenljiva vrednost njegovega obiska stik z mladino in navdušenje te mladine.

26. junija je ZS organizirala tiskovno konferenco v City Hotelu. Hoteli smo prikazati Slovence v 25. letih njihovega udejstvovanja v Argentini in predstavili prevod Martina Fierre g. Tineta Debeljaka. In v drugem delu razkrinkati zločinsko krivdo komunizma pri množičnem poboju naših mož in fantov.

Konferenci je predsedoval gral. Gallo, vodili so jo prof. Tine Duh ml. in Pavel Fajdiga.

Argentinski tisk, televizija in radio so našim proslavam posvetili precej pozornosti in smo izračunali, da je bilo v mesecu juniju samo v tisku o Slovcnih in njih problemih napisanih nad 3.000 besed. Prav tako se mi zdi uместno, da

na tem mestu izrečem zahvalo Svobodni Sloveniji, ki je vse te dogodke podrobno registrirala s posebnimi izdajami, tako da so bili naši rojaki v Argentini kot po svetu, o vsem dobro obveščeni.

V tekoči poslovni dobi je društvo priredilo tri prosvetne večere, ki so zelo dobro uspeli.

V okviru mladinskega referata se je organiziral tečaj za vodstvo organizacij, ki ga je vodil g. Milan Magister in je trajal dva meseca.

Knjižnica ZS je po daljšem zastoju začela živahno delovati in je v letu 1970 bilo izposojenih nad 1000 knjig. Razveseljivo je dejstvo, da knjižnico obiskuje tudi mladina.

Čitalnica v prvem nadstropju Slovenske hiše je lepo obiskana. Na razpolago so skoraj vsi zdomski časopisi.

ZS je bistveno sodelovala pri organizaciji radijske ure, ki je vsak petek ob 9 zvečer. Prav tako društvena pisarna vodi administracijo te ure in programacijo pripravljala kulturni referent.

S slovensko uro smo hoteli doseči, da bi rojaki, do katerih ne seže več naša tiskana beseda, prišla vsaj slovenska pesem.

7. novembra smo zaključili proslavo naše 25-letnice s koncertom združenih pevskih zborov. Velikostni koncert slovenske cerkvene pesmi je bil v Slovenski hiši. Sodelovali so naslednji zbori: moški zbor iz Carapachaya, oktet Ivana Cankarja iz Berazateguija, zbori: iz Lanusa, Ramos Mejije, San Justa in San Martina ter pevski zbor Gallus. Koncert je vodil g. Jože Omahna.

Zveza šolskih svetov, ki je pomoč šolskemu referentu, ki ji predseduje g. Rajmund Kinkelj, je aktivno sodelovala pri naših šolskih prireditvah in je v veliko oporo našim šolam.

Knjiga Slovenija v svetu, ki naj bi izšla v španskem prevodu, je del programa, ki ga nismo mogli izpolniti. Prevaja jo prof. Tine Duh. Upamo, da bo po vseh težavah, ki smo jih morali premostiti, to delo le končno izšlo.

Medorganizacijski svet, to je povezava med našimi domovi, mladinskimi organizacijami in žensko zvezo, se je tekom leta sestal štirikrat. Glavni problemi, ki so se obravnavali, so bili posvečeni mladinskemu vprašanju kot vseh zadev, ki se tičejo skupnosti. Priznati moram, da je povezava trdna in močna in rodi dobre sadove v medsebojnem spoštovanju.

V okviru medorganizacijskega sveta deluje radijska ura, kot se tudi vsi večji problemi rešujejo skupno.

Poročilo kulturnega referenta

V letu 1970 je bilo vse kulturno delo Zedinjene Slovenije osredotočeno na proslavi 25-letnice, tako priprave za spominski dan, tiskovno konferenco, kjer smo zbrali številni material in ga dostavili argentinskemu časopisu.

Prosvetni večeri so obravnavali probleme naše emigracije v svetu in s posebnim ozirom na Argentino. Pisatelj Karel Mauser nam je govoril o Slovcnih v ZDA. Padre Gardela je v španščini predaval. Argentina en el Tiempo actual. Profesor dr. Milan Komar je podal svoje misli o problemih slovenske emigracije. Vsi prosvetni večeri so bili zelo dobro obiskani.

Knjižnica se je letos obogatila z novimi knjigami. Opaža se vedno večje zanimanje za slovensko knjigo, kar je gotovo posledica organizacije kot stalne propagande.

Čitalnica. Ima vedno na razpolago revije in časopise in je lepo obiskana. Program za slovensko radijsko uro je tudi v režiji kulturnega referenta ZS. Pri tem skušamo upoštevati želje vseh kulturnih nivojev, kar ima seveda svoje težave. Naš namen pa je, da uro poslušajo čimveč ljudi.

Za Slovenski dan, ki je redno vsako leto na Belo nedeljo, je pri kulturnem programu sodeloval prof. dr. Krivec.

S poljudnim kulturnim delom skušamo napolniti vrzel v drugače bogatem kulturnem udejstvovanju slovenske emigracije v Argentini.

arh. Jure Vombergar

Tajniško poročilo

Članstvo: Dne 31. decembra je društvo šlo 965 članic in članov. V preteklem letu je pristopilo 23, umrlo pa 11 članov, med njimi tudi g. Robert Petriček II. podpredsednik ZS in g. Jože Jenko, član upravnega sveta.

Od 965 članov skoraj dve tretjini redno izvršuje članske dolžnosti, ki niso velike, a tembolj važne za obstoj društva, saj prav te članice in člani dajejo ZS življenje in Bog daj, da bi ta zavest v njih tudi v bodoče živela in našla posnemovalcev tudi pri ostalih tretjini, ki iz katerih koli vzrokov ne izpolnjujejo članskih dolžnosti.

Vsa prizadevanja SZ so vedno, da bi ti zvesti člani našli posnemovalcev tudi pri tistih, ki še niso člani, predvsem pri mlajši generaciji, da bi se ta v še večjem številu vključila v našo narodno skupnost v Argentini, ki bi naj nas družila v resnično zedinjeno Slovenijo v Argentini.

Seje: Upravni svet se je sestal v tej poslovni dobi na petih sejah, izvršni odbor pa je imel 6 sej, tedensko pa se je sestal na posvetih. Medorganizacijski svet je zasedal v tem letu štirikrat.

Dopisi: Prejeli smo 45, odposlali pa 293. Redno smo v stikih z Glavno pra-

vosodno inšpekcijo, ki nadzira pravno stran našega društva.

Prireditve: Vse prireditve v tem letu so se vršile v spomin 25-letnice, vključno Slovenski dan. Zato so bile pripravljene tako, da so zajele čim širši krog sodelavcev. Trudili smo se zajeti predvsem pri glavnih spominskih prireditvah v mesecu juniju dne 7. in 14. vse organizirano slovensko življenje v Argentini, tudi iz notranjosti dežele; prav tako potom zastopnikov ali predstavnikov tega življenja na tiskovni konferenci dne 26. junija.

Kot poudarek 26-letnemu spominu našega zdomstva pa je dala zaključna proslava dne 7. novembra — koncert cerkvene pesmi združenih pevskih zborov.

Pri vseh prireditvah in končno v pesmi smo v duhu obiskali domovino — grobove naših žrtcev širom slovenske zemlje, izpovedali vero v resnico in nje vstajenje, se vrnili v našo novo domovino z zahvalo tej svobodni argentinski zemlji, postavili mejnik v novo obletnico spomina, ki naj priča, da Slovenija v Argentini živi in bo živela, dokler bodo duhovne vrednote vladale nad tavnimi.

gdč. Ivanka Krušič

Poročilo referenta za šolstvo

Skrb za organizacijo, koordinacijo in usmerjanje osnovnega šolstva je bila tudi letos pod vodstvom šolskega referenta zaupana našim nesebičnim in poštvovalnim vzgojiteljem, ki sestavljajo šolski odsek ZS. To delo je tako obsežno in pomembno, da bi potrebovalo in zaslužilo obširno poročilo zaradi zgodovinske kronike. V tem kratkem poročilu so zato le osnovni podatki zaradi **splošne slike**.

V okviru šolskega odseka deluje 9 slovenskih osnovnih šol dopolnilnega značaja s sedeži v teh krajih: Berazategui, Buenos Aires, Carapachay, Castelar, Mendoza, Ramos Mejía, San Justo, San Martín in Slovenska vas. V vseh teh šolah se je vzgajalo in izobraževalo 654 otrok, delu z njimi po se je posvečalo 68 učnih moči. — Pri slovenski osnovni šoli v Ramos Mejiji je deloval tudi prvi slovenski otroški vrtec pod vodstvom gdč. Bernarde Opeka. Obiskovalo ga je 20 otrok. Pomagale so gdč. Majda Holosan, Adriana Telic in Saška Zupan.

Šolsko delo je obsegalo vse, kar je članstvu znano že iz prejšnjih let, v duhu krščanske omike in slovenske narodne zavesti. Poleg pouka v ožjem pomenu v razredih se je otrokom dajala priložnost, da se izurijo v slovenskem izrazoslovju pri telesni vzgoji, v slovenskem petju, memoriranju in recitiranju ter igranju na internih prireditvah šol in v sodelovanju pri prireditvah Slovenske hiše in Slovenskih domov. S temi se mladina navaja tudi k čutenju in včlenjanju k tistim edincem slovenske skupnosti, ki v večini primerov skrbijo za streho in deloma opremo naših šol.

Šolski odsek pa v celoti organizira tudi skupne prireditve za šolsko mladino in so bile v pretekli dobi: marca otvoritev šolskega leta s sv. mašo, s skupnim sv. obhajilom in z igro „Triglavska roža“ katere se je udeležil tudi njen avtor Mirko Kunčič, ter s počastitvijo njegove 70-letnice (šola iz San Martina); junija Alojzijeve proslave (šola iz Ramos Mejije) s prizorom „Veselj se na vasi“, pri kateri je bil prisoten tudi pisatelj Karel Mauser, ter polaganje 12.000 nageljniov po otrocih na spominski dan pred spomenik generala San Martina; septembra Slomškova proslava (šola iz Slovenske vasi) ob 25-letnici zdomstva (z glasbo in petjem so otroci spremljali skioptične slike predvsem slovenskih krajev in iz zgodovine o okupaciji, revoluciji, našem odhodu od doma in naselitvi v tujini); novembra pa šolski izlet in zaključna sv. maša.

Junija je obiskal vse slovenske šole pisatelj Karel Mauser. Bil je navzoč pri pouku v vseh razredih. Pisatelj se je jako laskavo izrazil o naših otrocih kot učencih, posebno je pohvalil njihovo lepo in pravilno slovensko govorico.

Naše šole so počastila junija vse pred 25 leti padle protikomunistične žrtve, oktobra pa proslavile slovenski narodni praznik 29. oktober in dan slovenske zastave, na mladinskem dnevu izvajale športni program, šolsko leto pa

končale zadnje dni novembra ali prve v decembru z zaključnimi prireditvami.

Letošnja otroška počitniška kolonija je štela 68 otrok in 5 spremljevalcev, ki so bili: ga. Olga Omahna, gdč. Anica Šemrov, Cvetka Malalan in Nina Pristovnik ter g. Franček Breznikar.

V okviru šolskega referata deluje komisija učiteljskega sveta za sestavo dveh učnih knjig za 5. in 6. ter 7. in 8. razred. Iz prijaznosti sodeluje tudi g. Pavle Rant, — izšli so namreč že 4 zvezki (lepopisnice z berili) za 1. in 2. razred ter knjiga berilo za 3. in 4. razred. Izdajanje teh šolskih pripomočkov so omogočili mecenski darovi g. Igorja Domicelja in Slovenske hranilnice Sloge v skupnem znesku 680.000 pesov, ki predstavljajo obratno glavnicu tudi za bodoče zalaganje učnega tiska, kateremu so bili darovi namenjeni. Tako je za eno knjigo denar že zbran, za drugo knjigo pa ga bo treba še zbrati pri plemenitih dobrotnikih.

Kot zelo učinkovit pripomoček pri učnem delu je zaloga barvnih diapozitivov, ki so vsi s področja književnosti, likovne umetnosti, zemljepisja, zgodovine in pravljic slovenskega naroda in njegovega ozemlja. Uporaba diapozitivov omogočajo trije skioptikoni. Šolski odsek premore tudi 14 gramofonskih plošč s slovenskimi pravljicami in prenosni pisalni stroj „Olivetti“.

Na pobudo referata za šolstvo je bil tudi letos pri srednješolskem tečaju v Buenos Airesu poseben dopolnilni kurz za učiteljski naraščaj v naših osnovnih šolah in sta iz njega prišli dve novi slovenski učiteljici gdč. Francka Prešern in Anica Rode. Poučevala sta gdč. A. Šemrov in šolski referent.

Z vodstvi osnovnih šol složno sodelujejo krajevni šolski sveti, ki imajo svojo Zvezo in so na svojem področju samostojni, a so v tesni povezanosti z organizacijo šolskega sistema.

Kakor minulo leto, sta tudi letos delovala slovenska tečaja za otroke mešanih zakonov in za odrasle, ki ne znajo slovensčine. V prvem je poučevala gdč. Majda Lisjak, v drugem pa šolski referent.

Referent za šolstvo je obiskal v preteklem šolskem letu posebej le šolo v Carapachayu (24. X.), druge pa v spremstvu pisatelja K. Mauserja. Učni in vzgojni uspehi so prav dobri. Gladko, logično in estetsko branje otrok 8. razreda v Carapachayu npr. bi bilo ponos vsake najbolj zahtevne šole v Sloveniji. Škoda le, da otroci, ko končajo osnovno šolo, ne nadaljujejo v srednješolskem tečaju in da šola nima rednega stika s šolskim odsekom, ker se učiteljski zbor ne udeležuje sej.

Vsemu učitelstvu, zlasti voditeljem in voditeljicam, ki so neprecenljivo in najmočnejša opor šolskega odseka, se za iskreno, prijateljsko in zvesto sodelovanje, nekaterim celo za 22-letno, prav pristožno zahvaljujem. Za vse brezplačno delo za naše otroke smo jim dolžni hvaležnost, podporo, razumevanje in spoštovanje.

g. Aleksander Majhen

Poročilo srednješolskega tečaja

Slovenski srednješolski tečaj ravn. Marka Bajuka je v šolskem letu 1970 obiskovalo 176 dijakov in to na Ramón Falconu 136, v Lanusu pa 40. Poučevalo je 16 gospodov profesorjev in to 10 na R. Falconu in 6 v Lanusu.

Delo v Slovenski hiši je potekalo po programu, sestavljenem na začetni konferenci 13. decembra 1969. Ravnatelj tečaja je g. prof. Alojzij Geržinič. Kot predmeti so se poučevali slovenščina, verouk, petje ter zgodovina, v katero sta bila vključena zemljepis in slovenska književnost. V petem, t. j. zadnjem letniku, pa so bili predmeti: človečanska vzgoja, aktualnosti, ekonomski zemljepis in govornišvo.

Dijaki petega letnika so izdali almanah „Razpeta jadra“, katerega izdaja je bila mogoča z mecenskim darom Slovenske hranilnice. Peti letnik je obiskovalo in zaključilo 19 dijakov.

Zaključek tečaja s sveto mašo in govorom g. msgr. Antona Oreharja ter govorom ravnatelja prof. Geržiniča se je vršil 14. novembra. Udeležilo se ga je lepo število staršev in zastopstvo lanuškega tečaja.

Kot najboljši dijaki so bili letos obdarovani: v 1. letniku Teodora Geržinič, v 2. letniku Fink Bernarda, v 3. letniku Marija Loh in v 4. letniku Marjeta Stariha.

Ravnatelj prof. Geržinič je kot učbenik za zgodovino od 2. do 4. letnika napisal knjižico „Slovenci v preteklosti in sedanjosti“, ki jo je izdala Zedinjena Slovenija v 300 izvodih.

Ob priliki praznovanja 25-letnice naše emigracije sta 30. maja govorila dijakom kot živi priči gg. Ivan Korošec in Alojzij Debevec. Podala sta presrečno sliko trpljenja, ki smo ga Slovenci prestali v letih druge svetovne vojne.

13. junija je prišel med dijake pisatelj Karel Mauser, ki je na vse napravil izreden vtis.

27. junija so si dijaki ob diapozitivih ogledali izbrana dela slovenskih slikarjev in kiparjev, kar sta jim sproti razlagala gg. Ivan Bukovec in Andrej Makek.

Pri proslavi, ki jo je organizirala Zedinjena Slovenija za 25-letnico naše emigracije s spominsko mašo v katedrali in polaganjem venca pred spomenikom generala San Martina, je bil srednješolski tečaj 100% navzoč.

25. julija se je vršil razgovor med starši in gg. profesorji, dijaki so istočasno imeli predavanje č. g. Edija Škulja in Jureta Rodeta, ki sta jim z reproducirano glasbo predstavila slovenske glasbene ustvarjalce.

Finančne zadeve tečaja je vodil svet staršev. Določen je bil enkratni letni znesek 1.500 pesov na dijaka, s katerim se je krila malica dijakom ter luč in snajenje učnih prostorov. Plačevanja tega zneska je bilo oproščenih 17 dijakov, polovičnih plačevalcev je bilo 31, 18 dijakov pa je s plačanjem tega zneska v zastanku in je zaradi tega bilanca imela negativen saldo.

ga. Pavlina Dobovšek

Novice in Slovenije

ŠMARJESKE TOPLICE. — V zdraviliškem hotelu je bilo 26. in 27. marca zborovanje slovenskih astronomov, fizikov in matematikov, ki so ob tej priložnosti izvedli tudi redni občni zbor svojega združenja. Dr. Niko Prijatelj je predaval o „aritmetičnih lastnostih v glavnih kolobarjih“, dr. Peter Gozar pa je posredoval izsledke s področja dislokacij.

TROJANE. — Do konca aprila bodo dokončali dela pri ureditvi trojanskega klanca. Obnovitev 2283 metrov dolgega cestnega odseka bi morala biti izvršena še lani, a so se rekonstrukcije na tem in ostalih zasavskih odsekih zavlekle ker za eno leto. Stroški za ureditev trojanskega klanca bo stala 9.300.000 dinarjev. Cestni odsek, ki je bil širok največ pet metrov, ponekod pa celo manj kot štiri, bo sedaj širok šest metrov; imel pa bo novi trojanski klanec le tri serpentine.

KRSKO. — Tovarna čokolade Imperial v Krškem bo prenehala z izdelavo čokolade, ker se z njo — pravijo — malo zasluži, pač pa bodo že letos izdelali 700 ton žvečilnega gumija, kar je še enkrat več kot lani. Žvečke bodo izvozili tudi na Madžarsko in Češko, nekaj pa celo v Švico.

LJUBLJANA. — Ljubljana, Maribor in Novo mesto — v tem vrstnem redu — so najdražja mesta v Sloveniji in v Jugoslaviji. Mariborčani so tudi „prvaki“ v cenah govedine in teletine. Prvo so v začetku februarja plačevali po 18 din, drugo pa po 28. Pižol pa je bil najdražji februarja v Ljubljani, plačevali so ga po 8,70 din za kilogram.

ŠT. LOVRENC NA POHORJU. — Tovarna kos in srpov je v sodelovanju s zahodnonemško tvrdko Solingen pripravila načrte za obrat izdelave škarij. Denar za investicijo je že zagotovljen, opremo pa bo dobavila tovarna Solingen.

MURSKA SOBOTA. — Prebivalci Beltincev grozijo soboški občini z odepitvijo in priključitvijo Lendavi, če bo občina še nadalje gluha za potrebe tega kraja. Župan Goljevšek pa je objavil, da so grožnje o odepitvi le eden načinov pritiska, ki ga nekateri ljudje neodgovorno uporabljajo zaradi svojih ožjih koristi in pri tem mobilizirajo javno mnenje z neutemeljenimi obtožbami.

LJUBLJANA. — Od 18. marca se je mleko v Sloveniji podražilo na 2,20 dinarjev. Sporazum je podpisalo 108 gospodarskih organizacij iz Slovenije. Cene veljajo tudi za nepodpisnike tega sporazuma.

TREBNJE. — V trebanjski občini so se na zborih volilcev o proračunu,

ki bo precej nizek, menda vse tako jasno dogovorili, da je bila na seji občinske skupščine v proračunski razpravi 17. marca le ena sama pripomba: Odbornik Gimpelj je obžaloval, da v izdatkih ni predvidena vgraditev ventilatorja v skupščinski dvorani, ki bi omogočil, da bi ukinili prepoved kajenja med zasedanjem...

Umrli so od 11. 3. do 18. 3.:

LJUBLJANA. — Marjeta Kosce r. Zontar; Ivan Dvoržak, pravnik; Franc Pogljajen; Avgust Gogala, univ. profesor; Pavel Križnar, zlat. pomočnik; Elizabeta Steiner r. Bajt; Rado Jerin, upok., 88; Franja Sinčič, 81; Tatjana Prosen; Marija Zirovnik r. Habjan, upok. tob. tov.; Josipina Mazovec r. Treo; Frančiška Zelnikar, 76; Jože Štrukelj, b. trgovec; Rudi Schmidt, podpolkovnik v p., 86; Alojz Snoj, upok.; Rudolf Turk, upok. knjigovodja; Marija Ljubič r. Jarc; Nada Šorn r. Simončič; Milica Jutršek r. Dimnik; Fani Zorman; Marija Brejc, r. Jelenc; Vinko Zore, 77; Frančiška Jamšek r. Dohert; Angela Slapšak; Franc Hojkar; Malči Turk r. Macarol; Gregor Pečnik, žel. upok.; Marjan Avsenek, kartograf; Dušan Pirnar, pravnik; Ivan Černe, žel. upok.; Matevž Praprotnik, 73; Marija Zabukovec, r. Kmetič; Jožeta Drugovč r. Kavčič; Marijana Jerala; Joško Miklič, b. kavarnar in hotelir.

MARIBOR. — Magdalena Butalen, 79, upok.; Marjeta Gamzner, 85; Anton Silak, 78; Kristina Šlaus, 80; Justina Koželj, 63; Ivan Šuč, 59, delavec; Ivan Sodar, dimnikar, 54; Karel Ferko, 61; Viktor Kodre, 74; Marija Muler, 85; Viktor Vaupot, 59, predmetni učitelj; Mara Kustin, 75; Genovefa Piberl, 35; Ana Domanjko, 69; Alojzija Vajngerl, 80; Marta Kranjc, 79; Frančiška Grčar, 77; Franc Klep, 81; Matilda Noval, 67; Karel Eichmeir, 74; Franc Beg, 82; Franc Pihler, 66; Anton Leskošek, 57; Rudi Jaušovec, 66; Marija Trebše, 87; Mara Jarc, 83; Jože Mančič, 59.

DRUGI KRAJI. — Alojzij Pavlin, posestnik, Podkum; Josipina Lorenčak, Lemberg; Marjan Vučko, Novo mesto; Marija Benedičič, Bukovica; Ljuba Lavrič, elektromonter, Grosuplje; Marjeta Bračko r. Vremšak, 87, Škofja Loka; Julijana Škufca, 83, Gabrovce; Albert Pohar, Radeče; Miha Osterman, 86, mesarski mojster v p., Kranj; Ljudmila Knez r. Plevnik, 82, Laško; Anton Auer, v. gradbeni tehnik, Ruše; Alojz Goršek, posestnik, Dol; Janez Jerše, 86, Lend; Frančiška Peterlin r. Adamič, Šmarje-Sap; Friderik Vreg, upok. gostilničar in koroški borec, Zg. Leskovec; Marija Mikuš, 99, Borovnica; Gabrijel Jank, 80, žel. upok., Preska; Amalija Potočnik, r. Jelenc, 71, Dolenja vas; Ivan Svarc, upok., Vevče; Marija Ješe, Škofja Loka; Franc Bogovič, 71, tesar, Sentenart; Avgust Škodnik, Ajba; Anton Mohorko, Kidričevo; Jože Rudolf, šofer, Mošnje; Stane Ravnikar, gostilničar, Čatež; Zvonko Pelicon, Dobrna; Štefan Bukovec, mesar, 75, Tolmin; Franc Pustotnik, Piran; Ivan Cebular, 91, upok., Brežice; Frančiška Čuk, Postojna; Anton Kolenc, Jesenice; Marija Novak r. Makovec, Trebnje; Dominik Oberstar, gozd. inženir, Celje; Peter Štimec, parketar, Vrhnika; Martin Baloh, rudar, Trbovlje; Zorka Rajh r. Klemenčič, prof., Ljutomer; Valentin Ješe, tesar, 75, Zaloše; Rudolf Nograšek, 71, Bizovik; Ivan Hrovatin, žel. upok., Borovnica; Frančiška Lemene r. Marolt, Sostro.

SLOVENC I V A R G E N T I N I

Osebnosti

Krsti. Krščen je bil Franc Močnik, sin Franca in ge. Tilke roj. Grošelj. Krstil je dr. Alojzij Starc. Za botra sta bila ga. Angela Erjavec in Marjan Grošelj. — Zakrament krsta je prejela Monika Helena Bergant, hči Toneta in ge. Alenke roj. Bras. Krstil je g. Jurij Langus. Botrovala pa sta ga. Heda Bergant in Rudi Bras. — Srečnim družinam naše čestitke.

Poroka. V soboto 3. aprila sta se v cerkvi Ntra. Sežora de Luján de los Patriotas v Buenos Aires poročila ing. Rudolf A. Jagodnik in dr. Angelika Zupančič. Za priči sta bila ženinu njegova mati ga. Otilija Jagodnik, nevesti pa oče Jože Zupančič. Poročal je msgr. Anton Orehar. — Novoporočencema najlepše čestitke.

Nova diplomantka. Na buenosaireski državni univerzi je končala študij arhitekture ga. Kristina Duh roj. Conde. Novi gospe diplomantki naše čestitke.

CASTELAR

Občni zbor šolskega odbora na Pristavi

V nedeljo, 28. marca t. l. je bil na Pristavi v Castelarju občni zbor šolskega odbora osnovne šole dr. Franceta Prešerna, združen s predavanjem g. Jureta Rodeta o mladinskih problemih. Prireditelj je vodil dotedanji predsednik šolskega odbora Rajmund Kinkelj. Navzoči so izvajanja predavatelja z največjim zanimanjem poslušali, kar je pokazala tudi debata, ki se je zatem razvila. Zlasti problem slovenske zavdnosti mladine in ohranjanja slovenskega jezika v zdomstvu je bil med debato osvetljen z različnih strani.

Odborniki so nato podali svoja poročila o delu odbora v minuli poslovni dobi, nakar je na volitvah, ki so sledile, bil izvoljen nov odbor, ki se je konstituiral takole: predsednik Ivan Kopač, tajnik Kazimir Keber, blagajnik Lojze Oblak, gospodar Polde Golob in odbornica ga. Vera Zureva.

SAN MARTIN

Desetletnica Slovenskega doma. V nedeljo 25. aprila bo Slovenski dom praznoval desetletnico blagoslovitve svojega doma. Šola in vse organizacije v domu se živahno pripravljajo na ta dogodek. Dopoldne bo v domovi dvorani daroval sv. mašo delegat msgr. Anton Orehar, popoldne pa bo prav tam slavnostna akademija, na kateri bo prišla do izraza zlasti slovenska pesem. Slovenski dom v San Martinu je v svojem desetletnem delu opravil veliko delo za ohranitev slovenstva ter zasluži za to veliko zahvalo.

Na velikonočno nedeljo dopoldne bo v domu na razpolago velikonočni zajtrk, kar je v San Martinu že postalo tradicija. Ob tej priložnosti si rojaki izmenjajo voščila in novice.

Informativni sestanek članov Slovenskega doma je bil na cvetno nedeljo popoldne ob lepi udeležbi članov in članic doma. Vodil ga je predsednik g. Franc Zorko. Finančno poročilo je podala blagajničarka gđe. Saša Hartman, splošno poročilo pa predsednik. O obisku srednješolskega tečaja in drugih vprašanjih je poročal tajnik g. Rudolf Šmersu. Sklenjeno je bilo, da bodo domovi pobirali takoj začeli pobirati članarino za leto 1971.

SAN JUSTO

Prijateljska večerja v Našem domu

V soboto, 3. aprila zvečer, je odbor Našega doma v San Justu — kot vsako leto po običnem zboru — povabil svoje člane na prijateljsko večerjo v društveni dvorani. Kmalu po deveti uri so se

začeli zbirati povabljeni, med njimi tudi nekaj častnih gostov. Za uvod je udeležence pozdravil krajevni dušni pastir, č.g. dr. Starc Alojzij in pohvalil lepo navado vsakokratnega odbora, da po običnem zboru povabi vse članstvo na prijateljsko večerjo, kjer je lepa priložnost za prisrčen pogovor in se tako medsebojno poznanstvo in prijateljstvo še bolj utrdi. Za njim je pozdravil novi odbor in vse navzoče članstvo predsednik osrednjega slovenskega društva g. Božo Stariha in še posebej poudaril pripravljenost Našega doma za podporo, ki jo ta daje Zedinjeni Sloveniji. Veseli ga, da Naš dom tako vidno napreduje v vseh pogledih. Končno se je obema prejšnjima govornikoma zahvalil predsednik Našega doma g. Peter Čarman za prisrčne pozdrave, nato pa na kratko omenil poglobitve dele načrta društvenega dela v novem poslovnem letu, tako praznovanje petnajstletnice blagoslovitve doma, odprtje novih prostorov, ki so še v gradnji, in še nekatere druge prireditve (spominske, mladinske ip.). Apelaril je na članstvo, naj odboru z dejansko pomočjo stoji ob strani, da bo mogel svoj načrt uspešno uresničiti. Posebno je še prosil mladino, naj se aktivno pridruži delu starejših, ker se hitro bliža čas, ko bo morala prevzeti vse delo in skrb in tako stopiti na mesto starejšega rodu. Naj se ob zgledu in svetu starejših urijo za to nalogo, ki jih z vso odgovornostjo čaka. — Vse tri govornike so navzoči nagradili s toplim odobranjem.

Po uvodni molitvi dr. Starca so pristopile k mizam strežnice in začele deliti večerjo. Potekala je v prijetnem domačnem razpoloženju, ki ga je pospeševala še godba s slovenskih plošč. Ko pa je prišel na vrsto posladek, so gostje doživeli lepo presenečenje: poleg snovnega so prejeli še nekaj duhovnega užitka. Luč v dvorani je ugasnila in se osredotočila le na preprostem odru brez kulis (nadomeščale so jih spremenjajoče se barvne luči). Z vso živahnostjo se je začela razvijati enodejanska odrska satira „Nova uradnica“ (novejša delo Vombegarja) in v pravilnem tempu, deloma zelo živahno, potekala do kraja. Naštudirala jo je igravska družina kulturnega odseka Našega doma pod spretnim vodstvom režiserja g. I. Ovna. Igra predstavlja tragično komičen dogodek iz sodobnega mestnega življenja. Igravsko je bila — vsaj deloma — kar presenetljivo dobro podana. Odvetniško uradnico Ido je malone dovršeno igrala Ana Klemen, odvetnikovo ženo Ado pa Marija Tomaževič prav tako; pri obeh si lahko ugotovili, da sta že po naravi nadarjeni — in tudi Tone Kovač je vlogu sleparja Edija živahno odigral, le izgovarjavanja mu je sem pa tja delala še težave, v vztrajnostjo bo tudi to premagal. Tone Bergant je bil kot mož postavte temu stanu kar v čast, še bolj pa odvetniškemu — v vlogi dr. Hribarja — Silvo Lipušček. Škoda le, da že kot rutiniran igravec, na odru doma, ni imel večje vloge. Marija Oven je sodelovala kot izvrstna šepetavka — njenega šepetanja v dvorano nismo slišali, igralci pa dobro.

Zanimivo in razveseljivo pa je pri tem še zlasti to, da je ta igravska družina sestavljena — razen zadnjega — samo iz mladih ljudi, naše mladine, na katero gledat pada očitek, da ne spoštuje slovenske tradicije, da se je povsem priključila domačinski mladini in nima nobenega duhovnega poleta. Pojd se, Kranjec, les učit! In ta družina go tovo ne šteje le 4 ali pet ljudi — tu jih je igralo le pet, ker oseb v igri ni več.

Občinstvo je z napetim zanimanjem sledilo živahnemu poteku igre in se

Vsak teden ena

VELIKA NOČ

Gustav Strniša

Tiho sanjajo topoli,
bele breze, vitke jelke;
vse šepče v sladki slutnji,
saj gre k nam Velika noč!

Potok v sončnih žarkih seva
praznje, v biserni obleki;
zvonček tiho jo oznanja —
trate prisluškujejo.

Kot bi piruhi blesteli
se smeji iz grma cvetje:
cvetje rdeče, cvetje modro —
ej, velikonočnica!

Sam grem čez zelena polja,
srce vriska prebujeno —
tudi v moji trudni duši
se budi Velika noč!

In srce je rdeči piruh:
v zlatem upanju se smeje,
ko pomlad čez goro veje,
ko vstajenje je povsod!

Pred dvajsetimi leti v "Svobodni Sloveniji"

5. aprila 1951. — št. 14.

SVETI OČE SE ZAHVALJUJE ZA
KOLENDAR SVOBODNE SLOVE-
NIJE ZA 1951 IN POŠILJA SLO-
VENCEM V ARGENTINI SVOJ
BLAGOSLOV

G. dr. Robič v Rimu je na prošnjo urednikov „Svobodne Slovenije“ izročil en izvod Kalendarja „Svobodne Slovenije“ za leto 1951, vezan v belo platno, sv. Očetu kot dar slovenskih emigrantov v Argentini.

Pred dnevi je g. dr. Robič prejel iz Državnega tajništva naslednji odgovor, ki v prevodu glasi:

Častiti gospod!

Z veseljem Ti sporočam, da je sv. Oče z velikim zadovoljstvom prejel knjigo b našlovom „Kalendar Svobodne Slovenije 1951“, ki si Mu ga izročil v imenu Slovencev-beguncev, ki živijo v republiki Argentini.

Njegova Svetost se Tebi in njim zahvaljuje za darilo, ki jasno pričča o njihovi zvestobi in veri in Vam podeljuje Apostolski blagoslov.

Z vsem spoštovanjem vdani

J. B. Montini, m. p., Substitut

večkrat prisrčno nasmejal humoristično satiričnim domislicam in je svojo hvaležnost igravcem in režiserju izkazalo z dolgotrajnim ploskanjem. Tudi navzoči avtor je moral stopiti pred oder.

Zatem je spet zagorela luč v dvorani in gostje so še za kako uro sedeli za mize in se zadovoljno menili o igri, o naši slovenski mladini, ki vendar ni tako slaba in ima tudi višje težnje, er hoče slediti vzorom dobre slovenske (tudi igravske) kulturne tradicije, le starejši morajo priti na pomoč s svojimi izkušnjami ali znanjem.

er

Aleksander Solženicyn

En dan Ivana Denisoviča

Brigadir se je obrnil k Pavlu in Šuhov je slisal ko je rekel:

„Jaz grem beležit procenete. Ti pa ostani tukaj in strogo drži red.“

Od procentov, ki jih izpriča brigadir, je odvisno več kakor od dela. Pameten brigadir bo zlasti skrbel za visoke procenete. Po procentih določajo hranjo. Zato bodi prebrisan: dokaži, da je storjeno, kar še ni dokončano. Kar pa je že opravljenega predstavi tako, da bo ocenjeno dražje kakor dejansko zasluži. Za stvari pa mora biti brigadir zelo pameten, prebrisan, pa še protekcijo je pametno imeti pri normirancih. Zato pa jim je treba nositi darila.

Kdo ima korist od procentov? Taborišče. Kolikor določajo procenti, v taki meri prejme taborišče od gradbene organizacije dodatne tisočake, da lahko potem deli nagrade svojim poročnikom, kot tistemu Volkovju, ki vihti bič. Jetnikom pa ob dobrih procentih dajejo zvečer dodatnih dvesto gramov kruha. Obrok, ki gospodari nad življenjem!

V vedrih so prinesli vodo, pa jim je po poti zmrznila. Pavle je torej odredil, da vode v vedrih ne bodo nosili. Bolj praktično bo tajati sneg. Takoj so postavili vedra s snegom na peč.

Pravkar je Gopčik prinesel novo aluminijasto žico, kot jo uporabljajo za električne napeljave. Brž se je pohvalil:

„Poglejte, Ivan Denisovič. Žica je izvrstna, primerna za ulivanje žlic. Ali me boste naučili kako se to dela?“

Šuhov je imel rad mladega nagaivca Gopčika (doma mu je zgodaj umrl sin, ostanejo mu le dve odrasli hčerki). Gopčika so ujeli in zaprli, ker je banderovcem nosil mleko v gozd. Kaznovali so ga kakor da bi bil odrasel. Vendar je bolj podoben mlademu teletku, ki se vsem prikupuje. A tudi ni brez zvijače: pakete je odpiral zmeraj sam, včasih ponotiči.

Ko sta nalomila in poskrila žico za žlice, je Gopčik, lahek kot veriverica, splezal do okna, da bi pritrldil dimnik iz cevi. Najprej je zabil žebelj, nato pa nanj z žico pritrldil cev. Šuhov je medtem še enkrat ukrivil cev, da s tem prepreči, da bi veter dim gnal nazaj. Res je da danes ni vetra, a brigada bo tu delala tudi jutri in še dalje.

Senjka Klevšin je že razsekla deske za dolge lestve. Gopčik jih je spravljal na okna in tam pribijal. Pilezal je tam zgoraj in vpil.

Sonce je bilo že precej visoko in megla so se počasi razblinile. Celo v dvorano, kjer so delali, je nekoliko po-

sijalo. Zakurili so pečico; seveda z ukradenimi drvimi. Vendar, ta toplota: ali je kaj bolj veselega?

Sonce v januarju prvič ogreje kravam bok! — je Šuhov povedal svojo misel.

Kilgas je zadnjikrat udaril s kladivom: maltarka je bila nared. Pohvalil se je:

„Poslušaj, Pavlo, najmanj sto rubljev sem zaslužil s tem delom. Da boš povedal brigadirju.“

Pavlo mu smeje odvrne:

„Sto gramov dobiš.“

„Nameček ti pa že državni tožilec prilepi.“ — vpije Gopčik od zgoraj.

„Ne tako, ne tako.“ je zastokal Šuhov, ko je videl, da narobe režejo lepenko. Pohitel je tja in pokazal, kako je treba rezati.

Pavlo je razgnal skupino, ki se je nagnetla k peči. Enega je poslal za pomočnika Kilgasu, da bi zbila še manjša korita. V njih bodo zidarjem nosili malto. Druga dva je poslal na pesek, ostale pa na zidarski oder, da najprej pod, nato pa še steno očistijo snega. Še nekdo je ostal. Tega je poslal, da preklada segreti pesek v veliko korito.

Pred vzhodom je zabrel kamijon: torej je cesta že očiščena in so začeli voziti opeko. Pavlo je odhitel, da pokaže kam naj jo razlože.

Na okna so začeli pribijati lepenko. Tesno kajpada ni bilo zaprto. Vendar je stena cela. V dvorani je postalo temnejše. Je pa tudi peč bolj zažarela. (Dalje prihodnjic.)

18. aprila:

SLOVENSKI DAN

Dopoldne ob 11.30 sv. maša

VABI
ZEDINJENA
SLOVENIJA
Popoldanski program ob 16

BLAGOSLOVLJENE IN SREČNE PRAZNIKE

KRISTUSOVEGA VSTAJENJA

ŽELI SVOJIM ČLANOM IN VSEJ SLOVENSKI
SKUPNOSTI V ARGENTINI

Zedinjena Slovenija

Vsem članom in prijateljem

želi veselo Alelujo

odbor Našega doma v San Justu

Slovenski dom v Carapachayu
voščivsem članom in prijateljem
vesele praznike Gospodovega Vstajenja

Že zdaj vabimo na praznovanje 11. obletnice doma v nedeljo, 2. maja.

VSEM ROJAKOM TER MLADINI V DOMOVINI IN TUJINI
želita veselo Veliko nočSlovenska
dekliška
organizacijaSlovenska
fantovska
zveza

SDO

Ramos Mejía

SFZ

Vas prisrčno vabita na
JESENSKI PLES

Sobota, 17. aprila ob 21.

Igra orkester Planika

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

želi vsem rojakom in rojakinjam vesele velikonočne praznike
ter vse lepo vabi na

proslavo desetletnice blagoslovitve doma

ki bo v nedeljo, 25. aprila, v domu

Spored:

Dopoldne ob 11 v dvorani sv. maša, ki jo bo daroval delegat
msgr. Anton Orehar,nato bo na razpolago kosilo
popoldne ob pol štirih (15.30) pa bo

jubilejna akademija

s sodelovanjem šole škofa dr. Gregorija Rožmana in vseh
organizacij, ki delujejo v domu. Slovenske pozdrave bo prinesel
predsednik Zedinjene Slovenije g. Božo Stariha, slovenski
mladini pa bo spregovoril inž. Jože Zakelj.

Po akademiji se bo vršila

VELIKA DRUŽABNA PRIREDITEV

Sodeluje "PLANIKA"

Ob težki izgubi nepozabnega moža in očeta, gospoda

Pavla Grubišića

se zahvaljujem prav vsem prijateljem za prav vse.

Olga Grubišić roj. Drovenik
in hčerka MalenaJezus je od smrti vsal,
od njega bridke martre:
zato se veselimo
ino Boga hvalimo: Aleluja, aleluja!

Veselo Veliko noč želi vsem rojakom — SLOMSKOV DOM

SLOVENSKA VELIKA NOČ

V SLOMSKOVEM DOMU, Castelli 28 — RAMOS MEJIA:

● Na veliko soboto, 10. aprila, ob 19. uri:

Uprizoritev Kristusovega trpljenja in vstajenja — Pasijon

● Na veliko nedeljo, 11. aprila, ob 18 popoldne:

SLOVESNA VELIKONOČNA SV. MAŠA s petjem starih velikonočnih
pesmi. Ob 20. uri na vrtu doma:

PASIJON

Gledališka vprizoritev Kristusovega trpljenja in vstajenja v 5
dejanjih na prostem, kot smo jih bili navajeni doma. Nastopa
okoli 40 igralcev, ki nam bodo prikazali največji, edinstveni mi-
sterij vseh časov! Prisrčno vabljeni vsi slovenski rojaki!

OBVESTILA

SOBOTA, 10. aprila 1971:

V Slomškovem domu ob 19 uprizoritev
Kristusovega trpljenja in vstajenja. (Pasijon).V Slovenski hiši ob 22 velikonočni
obredi.

NEDELJA, 11. aprila 1971:

V Slomškovem domu ob 18 veliko-
nočna maša. Ob 20 uprizoritev Kristu-
sovega trpljenja in vstajenja.V Našem domu v San Justu po sv.
maši vabi mladina na velikonočni se-
stanek.V Slovenskem domu v San Martinu
velikonočni zajtrk.Na Pristavi 35. 10 mladinska maša.
Po maši sestanek mladine od 14. leta
naprej.

ČETRTEK, 15. aprila:

V Slovenskem domu v San Martinu
ob 18.30 prvi redni letošnji sestanek
Lige žena mati.

SOBOTA, 17. aprila 1971:

SKAD prireja v Slovenski hiši ob
19.30 debatni večer. Predaval bo g. Jure
Rode o tretjem svetu, mamilih in naši
mladini.V Hladnikovem domu v Slovenski
vasi prijateljska večerja. Prijave pri
odbornikih do vključno srede 14. aprila.

NEDELJA, 18. aprila 1971:

Slovenski dan na Pristavi.

SOBOTA, 24. aprila:

Pričetek Teološkega tečaja za laike.
Prijave do 15. aprila na TE: 60-0643
in v Dušnopastirski pisarni.

NEDELJA, 25. aprila 1971:

V Slovenskem domu v San Martinu
deseta obletnica blagoslovitve doma.

SOBOTA, 1. maja:

V Slov. domu v Berazateguiju II.
mladinski dan skupno z otvoritvijo
športnih dni. Zbiranje ob 8 v domu.
Začetek ob 8,30.

NEDELJA, 2. maja:

V Slovenskem domu v Carapachayu
11. obletnica.Ljudski pasijon v Ramos Mejía.
Zaradi velikega zanimanja se bo upri-
zoritev Kristusovega trpljenja in vsta-
jenja igrala dvakrat: na velikonočno
soboto ob 19 in na velikonočno nedeljo
ob 20. Prireditelji, pri kateri nastopa
več kot 40 igralcev, bo na vrtu Slom-
škovega doma. Vstopnice bodo na raz-
polago v predprodaji na vrtu Slomško-
vega doma po 400, 300 in 200 \$ eno
uro pred pričetkom. Pridite!

ZVEZA ŽENA IN MATER

V četrtek 29. aprila ob 16,30 pre-
dava v Slovenski hiši pri zvezi slov.
mater in žena ga. Anica Kralj. Iskreno
vabljenje!

SREČNE PRAZNIKE VSTAJENJA GOSPODOVEGA ŽELI

MUEBLERIA EZEIZA

nasproti železniške
postaje EzeizaLuka Milharčič
lastnik

MUEBLES LUKY

Av. 25 da Mayo 136
C. Spegazzini — GR

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare

Director: Tone Mizerit

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
ArgentinaCorreo
Central (B)
ArgentinaFRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 1.086.173Naročnina Svob. Slovenije za leto 1971:
za Argentino \$ 3.500.—. Pri pošiljanju
po pošti \$ 3.600.—. — ZDA in Kanada
13 USA dolarjev; za Evropo pa 15
USA dolarjev za pošiljanje z avionske
pošto. — Evropa, ZDA in Kanada za
pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol.
Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados
Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7213JAVNI NOTAR
FRANCISCO RAUL
CASCANTE
Escribano PúblicoCangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

špecialist za ortopedijo
in travmatologijoOrdinira v torek, četrtek in soboto
od 17 do 20C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed.
Zahtevajte določitev ure na
telefonu 49-5855

BLAGOSLOVA POLNE PRAZNIKE VSTAJENJA GOSPODOVEGA

želi vsem Slovincem

CACES s. r. l.

slovensko keramično podjetje

Pedro Molina 130-42

Guaymallen - Villa Nueva

Mendoza

Srečne in vesele praznike Gospodovega vstajenja vošči vsem
svojim članom in rojakom

KREDITNA ZADRUGA "SLOGA" z o. z.

Bartolomé Mitre 97

Ramos Mejía

Tel. 658-6574

Veselo Veliko noč želi prijateljem in odjemalcem

zlatarna in urarna

SILVO LIPUŠČEK

Almafuerte 3559

Tel. 651-3047

San Justo

Blagoslova in milosti polne velikonočne praznike želi vsem
odjemalcem in rojakom

mizarstvo

BIVEGRO

Rep. de Chile 3036

Tel. 651-3452

San Justo